THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
EXCHANGE DIVISION
GENERAL DEVELOPMENT
WASHINGTON, DC 20585 DX

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXI Kaina 35 c. | KETVIRTADIENIS – THURSDAY, LAPKRITIS – NOVEMBER 8, 1990 | Nr. 218

Lietuvos ir Sovietų Sąjungos konsultaciniai pasitarimai

Darbo grupei reikia daugiau laiko

Vilnius. 1990 lapkričio 6. — Lietuvos Ministerės pirmininkės pavaduotojas Romualdas Ozolas yra atsargiai optimistiškas, kad oficialūs pasitarimai tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos prasidės dar šį mėnesį, bet reikia daugiau laiko išdirbti pasiūlytam protokolui, kuris turi aptarti derybas. Tas darbas tęsiamas, nežiūrint, kad praėjo nustatytas laikas to dokumento paruošimui, kuris buvo sutartas spalio 30 d. praėjusį mėnesį abiejų delegacijų.

„Amerikos balsas" per savo radijo laidą pranešė, jog Ozolas pasakęs, kad dešimties dienų laikas suformuluoti tam protokolui aiškiai nepakankamas, nors ir buvo dirbta labai intensyviai. Bendroji abiejų pusių darbo grupė nusprendė prašyti savo delegacijų, kad būtų pratęstas jiems laikas iki po Spalio revoliucijos paminėjimo lapkričio 7 d.

Protokolas įteiktas rugpjūčio mėnesį

Vilnius rugpjūčio mėnesį įteikė Maskvai paruoštą protokolą pradėti deryboms, kuriame nusakomos derybų sąlygos tarp Lietuvos ir Sovietų Sąjungos. Nežiūrint, kad to protokolo turinys niekada nebuvo viešai paskelbtas, bet aukštieji Lietuvos pareigūnai sako, jog pagrindinis reikalavimas yra, kad būtų pripažintas Lietuvos valstybės atsiskyrimas nuo politinio ir ekonominio Maskvos priklausomumo ir užtikrinimas, kad Sovietų daliniai, esantys Lietuvoje, paklustų Lietuvos Respublikos įstatymams.

Darbo grupė

Iš Kremliaus nebuvo jokio oficialaus atsakymo, nors vilties buvo nemažai. Į pakartotinus Lietuvos vyriausybės raginimus pradėti pasitarimus, Maskva nereagavo. Pagaliau spalio 2 dieną oficialios Sovietų ir Lietuvos delegacijos susitiko pirmą kartą „konsultaciniam pasitarimui" Kremliuje. Pagal gautus pranešimus, pasitarimas buvęs nuoširdus, tačiau kalbos daugiausia buvusios ne apie tai, kada bus pradėtos oficialios derybos, bet apie būsimuosius ekonominius ryšius tarp Vilniaus ir Maskvos. Tada abi delegacijos sutarė sudaryti bendrą darbo grupę, kuriai vadovauja Sovietų ministerio pirmininko pavaduotojas Vitalis Dagužijevas ir Lietuvos ministerės pirmininkės pavaduotojas Romualdas Ozolas.

Antrasis susitikimas

Antrasis konsultacinis pasitarimas įvyko spalio 20 d. taip pat Kremliuje. To pasitarimo metu ilgai buvo diskutuojamas pasiūlytasis protokolas pradėti deryboms. Buvo pastebėta, jog oficialių Maskvos pareigūnų dėmesys yra pasikeitęs ir pokalbių tonas kai kada buvęs šiurkštus. Sakoma, jog ministeris pirmininkas N. Ryžkovas tikino, kad Lietuva pasirašytų naujai siūlomą visos sąjungos sutartį, pagal kurią būtų vadovaujamasi visiems ryšiams tarp Sovietų Sąjungos vyriausybės ir respublikų. Lietuviai atsisakė, ragindami sutikti su protokolo pasirašymu derybomis. Tada ir buvo sudaryta bendroji darbo grupė tęsti darbą ir savo pasiūlymus įteikti po 10 dienų.

Po šių pasitarimų Sovietų ministeris pirmininkas N. Ryžkovas pasakė spaudos konferencijoje, jog Vilnius lėtina derybų procesą.

Ozolo atsargumas

Lietuvių pusė sako, jog tas protokolas derybų klausimu nusako Maskvos pripažinimą Lietuvos valstybingumui. Ozolas buvo atsargus, kai jis buvo paklaustas, ar tai yra pagrindinė kliūtis dėl protokolo susitarimo. Jis prileido, jog šis reikalas yra tarp kelių kitų, kurie skiria abi puses ir pasakė, kad „Mes nepakeitėme savo pozicijos" šiuo klausimu. Jis atsisakė minėti kitus neišrištus klausimus, pažymėdamas, jog „pagal susitarimą su kita puse, dirbančiosios grupės negali komentuoti neišpręstų klausimų ".

Tačiau R. Ozolas pasakė, jog jis manąs, kad suteikimas statuso besiderantiems partneriams, dar nereiškia Lietuvos valstybės pripažinimo. To klausimo formulavimas yra tik hipotezė, premisa deryboms. Pripažinimas bus pasirašant sutartį, kurioj bus derybų turinys. Kai reporteris paklausė Ozolo, kiek galėtų užtrukti tų klausimų, liečiančių protokolą, išrišimas, atsakė, jog „abi pusės turi turėti neišsiamamą kantrybę". Pagal Ozolą, esą, laikas neturi didelės reikšmės, svarbu, kad būtų pasiruošta geriau diskutuojamam klausimui.

Derybos galimos dar šį mėnesį

Ozolas atsisakė pasakyti, ar dar bus reikalingas kitas konsultacinis susitikimas, kad būtų išspręsti skirtumai. Bet jis pažymėjo, jog delegacijos privalo surasti būdus susėsti prie stalo ir išpręsti tuos klausimus. Jis pasakė, jog be šito nebus galima sunormalizuoti labai komplikuotus tarptautinius ryšius šiame regione.

Ozolas manąs, kad derybos tikrai galimos. Pagal išleistą pareiškimą po antrojo delegacijų susitikimo spalio 20 d., abi pusės sutiko, kad pasitarimai turėtų prasidėti lapkričio gale. O jei delegacijos matys, kad jų pradžia turi būti vėliau, tai Ozolas tame nematąs nieko tragiško. Nebus dar prarastas pasitikėjimas derybų galimumu. Ozolas manąs, jog derybos esančios vienintelis būdas išrišti tam klausimui tokiu keliu, kuris yra priimtinas civilizuotai bendruomenei.

Katalikų mokslininkų suvažiavimas

Vilnius. (Elta) — Vilniuje įvyko Lietuvos krašto lietuvių katalikų mokslo akademijos visuotinis susirinkimas.

Įkurta 1922 metais akademija telkė įvairiose srityse dirbančius katalikus mokslininkus. Okupuotoje Lietuvoje ji buvo uždaryta ir tik po 16 metų atgaivino savo veiklą Romoje. Dabar veikia židinių principu: ten, kur yra bent penki akademijos nariai, įkuriamas to krašto židinys.

Šįmet akademijos židinys atkurtas ir Lietuvoje. Plačiai aptarta ir artėjančio Lietuvių katalikų mokslo akademijos XIV suvažiavimo programa. Pirmą kartą per visą pokario metą suvažiavimas vyks ateinančiais metais Lietuvoje.

Nottinghamo miesto centre, Britanijoje, tautybių atstovai — „Grene" organizacijos nariai protestuoja prieš Sovietų Sąjungos prezidento Gorbačiovo vis siūlomą „federalinę respublikų sąjungą".

Lietuviai „Grene" veikloje

Nottingham, Anglija. — Londono spauda praneša, jog Nottinghame darniai ir aktyviai veikia neseniai persiorganizavusi kultūrinio pobūdžio tarptautinė grupė „GRENE" (Group for the Re-emerging Nations of Europe). Anksčiau ji vadinosi „ONE" (Oppressed Nations of Europe). Pasikeitusi politinė padėtis Rytų Europoje paskatino šią grupę pasivadinti „Grene" vardu. Grupėje dalyvauja Gudijos, Estijos, Latvijos, Lietuvos ir Ukrainos atstovai. Iš jos pasitraukė anksčiau joje dalyvavę lenkų atstovai.

„Grene" vadovauja Rytų Europos mokslininkas, Keston Kolegijos rėmėjas, Nottinghamo universiteto profesorius David Regan — grupės pirmininkas nuo pat jos įsikūrimo.

Siunčia knygas Lietuvai

Šį pavasarį prof. Regan lankėsi Pabaltijo kraštuose, kur jis susitiko ir tarėsi su universitetų mokslininkais. Ypatingai reikšminga buvo jo kelionė į Lietuvą, kur jis susitiko su Lietuvos Respublikos AT pirmininku Vytautu Landsbergiu. Besilankydamas Baltijos kraštuose sužinojo, kad čia yra didelis trūkumas mokslinio ir religinio pobūdžio vadovėlių anglų kalboje. Grįžęs į Angliją, prof. D. Regan ėmėsi iniciatyvos ir knygų telkimo reikalu išsiuntinėjo Vidurinės ir Šiaurės Anglijos mokykloms laiškus. Daugelis mokyklų atsakė teigiamai. Dabar šis knygų telkimas Lietuvai vyksta toliau. Manoma pripildyti 2 tonų konteinerį su knygomis ir jas per Klaipėdos uostą perduoti Lietuvos respublikos Švietimo ministerijai Vilniuje. Pradžia jau padaryta.

Penkių tautybių veikla

Rugsėjo 16 d. Nottinghamo miesto katalikų katedroje įvyko iškilmingos pamaldos, kuriose dalyvavo visos „Grene" grupėje atstovaujamos tautybės. Pamaldose giesmes atliko ukrainiečių mišrus choras, latvė-solistė, estų religinės muzikos vienetas ir Nottinghamo „Gintaro" choras.

Rugsėjo 30 d. miesto centre įvyko „Grene" organizuota demonstracija prieš Sovietų Sąjungos prezidento Gorbačiovo ruošiamas derybas, norint sukurti federalinę respublikų sąjungą. Buvo priimta rezoliucija smerkianti šias Gorbačiovo pastangas. Priimtos rezoliucijos buvo pasiųstos „Grene" grupėje esančių tautybių vyriausybėms ir Britų parlamentarams.

Spalio 28 d. Albert Hall, Nottinghamo miesto koncerto salėje įvyko didesnio pobūdžio koncertas. Jį atidarė miesto burmistras, o koncerto programą atliko septynių tautybių tautinio meno grupės. Lietuvius atstovavo talentinga grupė iš Skotijos — lietuvių kilmės Canty šeimos dūdų orkestras.

Kas kiršina arabus?

Londonas. — Reuterio pranešimu, nesutarimai tarp Izraelio ir palestiniečių po Irako invazijos į Kuwaitą įgavo didelę svarbą, nes Irako prezidentui Saddamui Husseinui suteikė progą skelbti, kad jis esąs palestiniečių ir kitų arabų gynėjas nuo Izraelio ir jo sąjunginės JAV. Po paskutiniųjų įvykių Izraelyje, kurių metu Izraelio policininkai nušovė palestinietį, pirmą kartą JAV pasmerkė Izraelį ir JTO balsavo už rezoliuciją, kuri visą kaltę už palestiniečių žudynes verčia Izraeliui, nežiūrint šių teisinimosi, kad jie buvo palestiniečių išprovokuoti. Irako prezidentas dabar reikalauja, kad prieš jo kariuomenės pasitraukimą iš Kuwait, Izraelis turi grąžinti palestiniečių teritorijas, kaip kad to reikalauja JTO priimta 242 rezoliucija. Taip pat Saddamas Husseinas Izraeliui pagrasino, kad jei jie to nepadarys tai jis juos užpuls ilgų nuotolių raketomis.

Manoma, kad JAV pasmerkė Izraelį, nenorėdamos prarasti iniciatyvos arabų tarpe, kurie JAV remia Persijos įlankos konflikte. Izraelio premjeras Šamir aiškiai pasakė, kad tai Saddamo Husseino provokacija siekiant įtraukti Izraelį į Persijos įlankos konfliktą ir nuteikti visus arabus prieš JAV.

— **Irane** įvyko didelis žemės drebėjimas pietinėje kalnuotoje krašto dalyje. Richterio skalėje tai buvo pažymėta 7.0 ir yra daug sužeistų, gal ir žuvusių, nes sunaikinta 20 kaimų.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Maskvoje** įvykusiame Spalio revoliucijos paminėjime lapkričio 7 d. Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovas savo kalboje gynė perestroikos programą ir ragino žmones pasitikėti jo vadovaujama sąjungos vyriausybe. Šį kartą vėl įvyko netikėtas dalykas — staiga kažkas iššovė du šūvius, maždaug 80 jardų nuo platformos, ant kurios stovėjo Gorbačiovas ir kiti Sovietų aukštieji pareigūnai. Niekas nebuvo sužeistas, bet policija tuoj suėmė vieną žmogų.

— **Vilniaus** arkivyskupas Mečislovas Reinys, kuris Sovietų vyriausybės iš Lietuvos buvo deportuotas į Sibiro koncentracijos lagerį, mirė 1953 metų lapkričio 8 d.

— **Sirija** dar daugiau pasiuntė tankų į Saudi Arabiją ir kai JAV pradėjo tartis su sąjungininkais, kad būtų galima pradėti karą, tai Irako prezidentas S. Husseinas patarė pasauliui iš viso užmiršti, kad kadaise buvo Kuwaitas.

— **Gynybos** departamentas su prezidento pritarimu nutarė pašaukti į aktyvią tarnybą daugiau rezervistų.

— **Lenkijos** ministeris pirmininkas Tadeusz Mazowiecki paragino Sovietų Sąjungą paskubėti išvežti savo karines pajėgas iš Lenkijos ir panaikiti Varšuvos paktą.

— **Egipto** islamai nutarė islamo knygas atspausdinti rusų kalboje ir pasiųsti musulmonams į Sovietų Sąjungą. Tai bus daroma per Egipto ambasadą Maskvoje.

— **Washingtone** „Washington Post" praneša, kad labai greitai pasitrauks iš pareigų Busho administracijoje William J. Bennet, kuris vadovavo visai narkotikų suvaldymo programai, nes jis mano savo pareigas atlikęs.

— **Britanijos** ministerė pirmininkė pasakė Jordano karaliui Husseinui, jog gali būti, kad nebus kitos išeities, kaip tik pradėti karine jėga išvaduoti Kuwaitą.

— **Maskvoje** paskelbta, jog Rusijos prez. Jelcinas sutiko susitikti su prez. Gorbačiovu ir aptarti esamus nuomonių skirtumus šį sekmadienį.

— **Pakistano** pašalintoji ministerė pirmininkė Benazir Bhutto pralaimėjo rinkimus, bet pasakė, kad jos karjera dar nėra tuo baigta.

— **Vokietijos** Užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher sukvietė Europos Bendruomenės ministerius pasitarimui pagrobtųjų asmenų klausimu ir bendrosios Vidurio Rytų padėties aptarimui.

Laimėjusieji ir pralaimėjusieji

Tik kai kurie duomenys iš rinkimų

Washingtonas. Praėjusiuose rinkimuose demokratai išlaikė JAV Kongresą savo rankose.

Nežiūrint labai energingos prezidento Busho kampanijos vedimo už savo partijos kandidatus, Floridos gubernatoriumi buvo išrinktas Lawton Chiles, demokratas, nugalėjęs respublikoną gubernatorių Bob Martinez. Gubernatorius Mario Cuomo, vienas iš demokratų kandidatų į aukščiausiąjį postą, lengvai laimėjo savo New Yorko valstijos rinkimus jau trečią kartą. Bet Texas valstijos gubernatoriaus rinkimus, kuriuose prezidentas labai aktyviai dalyvavo, laimėjo ne respublikonas, bet Ann Richards, demokratė, kuri yra gera kalbėtoja ir Demokratų partijos konvencijoje išskirtinai gerai pasireiškusi. Bet demokratai prarado kontrolę Ohio valstijoje, kur buvo išrinktas įvairių tautybių mėgstamas respublikonas Voinovičius. Michigano gubernatoriaus galutiniai duomenys paaiškės, kai bus suskaičiuoti visi balsai, nors atrodė, kad gali laimėti respublikonas.

Naujasis Illinois valstijos gubernatorius .

Rūpinkitės Iraku, bet ne mumis

Jeruzalė. — Izraelio Užsienio reikalų ministeris David Levy atmetė paskutinius Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos nutarimus prieš Izraelį, kuris nušovė palestiniečius ir neįsileido komisijos ištirti tiems įvykiams. Jis patarė daugiau rūpintis Iraku, bet ne Izraeliu, o 20 nušautų palestiniečių reikalas, yra jų vidaus reikalas. Kai vėl buvo nušauti penki žmonės ir 11 sužeista, tai Gynybos ministeris Moše Arens įsakė palestiniečiams neišeiti iš užimtųjų sričių. Vakarų Kranto regione buvo dalinami lapeliai, raginantys, kad daugiau nebūtų „liejamas žydų ir arabų kraujas". Bet Izraelis griežtai nesutinka su Jungtinių Tautų nutarimais ir nelaiko savęs kaltu už paskutinius įvykius, pareikalavusius daug gyvybių. Izraelis taip pat pranešė, kad išleido iš kalėjimo palestiniečių vadą Faisal Husseinį.

Naujas Illinois gubernatorius

Illinois gubernatoriaus vietą laimėjo respublikonas Jim Edgar. Čia Cook apskrities prokuroro vietą laimėjo Jack O'Malley, respublikonas, kartu dirbęs su gubernatoriumi J. Thompsonu ir teisininkais Valuku ir Webb. Senatorius Paul Simon vėl buvo perrinktas JAV senatoriumi, kai respublikonė Lynn Martin jam pralaimėjo 796,973 balsų dauguma.

Connecticuto valstijoje laimėjo Lowell Weicker, buvęs senatorius respublikonas, šiuose rinkimuose ėjęs nepriklausomu bilietu į gubernatoriaus postą. Šiaurinėje Carolinos valstijoje vėl laimėjo senatoriaus postą Jesse Helms, visada padedąs lietuviams, nors ten maža lietuvių.

Kongr. Annunzio vėl išrinktas

Rašant šią apžvalgą, dar ne visur buvo aiškūs duomenys, bet bendras vaizdas buvo tas, kad demokratai laimėjo šiek tiek daugiau vietų. Kongr. Richard Gephardt, Atstovų rūmų daugumos vadas, po rinkimų išsireiškė: „Rezultatai aiškūs. George Bushas negali laimėti Kongreso, ir jis daugiau negali valdyti su veto teise. Kitais metais jis turės ateiti į Kongresą su aiškiu ekonominiu planu pagerinti situacijai ir peržiūrėti dirbančiųjų šeimų sąlygas".

Taip pat laimėjo lietuvių draugas kongr. Frank Annunzio, beveik kasmet pravedęs Vasario 16 minėjimus Atstovų rūmuose. Kongr. Lipinski laimėjo prieš Dovydą Šeštoką penktajame distrikte.

Žemė jos savininkams

Kaunas. Eltos pranešimu, spalio 27 d. Kaune, Profsąjungų kultūros rūmuose, įvyko pirmasis Lietuvos žemės savininkų sąjungos suvažiavimas.

Naujoji sąjunga vienija buvusius (iki 1940 m. liepos 22 d.) žemės savininkus ir jų įpėdinius. Jie susibūrė, vienijami idėjos: žemės nuosavybės, agrarinės reformos ruošimo reikalus turi spręsti patys buvę žemės savininkai ir jų įpėdiniai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, socialinės padėties ir tautybės.

Sąjunga sieks, kad būtų ištaisytos klaidos ir skriaudos, normalizuoti kaimo ir miesto santykiai, LŽSS nariai kurs individualius ūkius, jungsis į kooperatyvus, akcines bendroves ir kitokius susivienijimus.

Sąjungos tarybos pirmininku išrinktas kaunietis Aloyzas Liaugaudas.

KALENDORIUS

Lapkričio 8 d.: Severas ir Viktorinas, Domantė, Gotfridas, Svirbutas.

Lapkričio 9 d.: Aurelijus, Teodoras, Estela, Dargintas, Skirtautė, Paulina, Miglė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:30, leidžiasi 4:38.
Temperatūra dieną 46 l., naktį 30 l.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., 1043 Fifth St., St. Monica, CA 90403.

Los Angeles 133 Lietuvos Vyčių kuopa poatostoginę veiklą pradėjo smagia sueiga užmiestyje.

LIETUVOS VYČIAI AMERIKOS VAKARUOSE

Po vasaros atostogų ir didelių karščių, Los Angeles Vyčiai suskato kibti į darbą. Rugsėjo 8 d., pabėgę nuo miesto triukšmo, Vyčiai praleido laiką gamtoje, Marijos Oberfield gražioje sodyboje Santa Monikoje. Jūra ir švelnus vėjelis teikė atgaivą. Susirinkimo pradžioje maldą sukalbėjo Jonas Sturas. Pasimeldėme už Izabelės Oksienės vyrą, a.a. Leoną, mirties metinių proga. Kuopos atstovai Laima Baltrėnaitė, Stasė Bajalienė ir Jonas Sturas dalyvavo lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje aukotose šv. Mišiose už a.a Leono sielą.

Salei kaitinant, susibūrėme pavėsyje. Pasisotinome įvairiausiu maistu, gaivinančiais gėrimais. Pirmininkė M. Šepikaitė įteikė gėles ir dovanėles valdybos nariams. Vicepirm. B. Skirienė supažindino su naująja nare Cherie Lebrun, kurios 8 puslapių straipsnis „Lithuania" buvo atspausdintas „Challenge" žurnale.

Susilaukėme ir svečių iš Lietuvos. Kaišiadorių miesto gimnazijos anglų kalbos mokytoja Aldona Venckutė atostogauja JAV-se, o Danutė Domartienė vieši pas sesę Aldoną Ruokienę. Abi viešnios papasakojo apie gyvenimą Lietuvoje. Paminėjo Stalino laikų pergyvenimus.

Išklausėme valdybos narių pranešimus iš Lietuvos Vyčių Visuotinio seimo, liepos 25–29 dienomis vykusio Pittsburgh, PA. Ypač įdomus buvo Ritos Zakarkaitės apibūdinimas medicininių reikmenų padėties Lietuvoje. Ji du mėnesius lankėsi Lietuvos ligoninėse. Į Lietuvą buvo pasiųsta pusės milijono vertės vaistų siunta, kurios pakavimo bei persiuntimo išlaidas — 10,000 dolerių sumokėjo Lietuvos Vyčių organizacija. Pirmąją seimo dieną buvo surinkta daugiau negu 11,000 dolerių. Los Angeles Vyčių kuopos narė Marija Oberfield šiam tikslui aukojo 1,000 dolerių. Pažymėtina, kad Lietuvoje padėtis nėra blogiausia tuo atveju, jei ligonis turi giminių ar pažįstamų užsienyje. Pačiame Kaune ar Vilniuje gyvenimas yra kiek sunkesnis. Žinoma, už pinigus galima visko juodoje rinkoje įsigyti.

Labdaros darbai, kaip medicininė pagalba bei techninių įrangų siuntimas Lietuvon yra labai reikalingi. Lietuvos medicina, palyginti su JAV, yra labai atsilikusi. Ligoninės senoviškos, perpildytos, nesanitariškos. Kai kur viename aukšte paguldyta 100 ligonių, tėra dvi išvietės, ventiliacija netobula, grindys šlapios, nes vandens kranai susidėvėję. Lietuvoje 85% ligonių miršta namuose, nes ligoninėse pagalbos nesulaukiama. Susirgus plaučių uždegimu — mirštama, nes pagalbos nėra. Tylenol ar aspirino buteliukui įsigyti reikia padirbėti trys mėnesius. Gydytojo mėnesinis atlyginimas yra 300 rublių, o viršvalandžiai neapmokami. Tuo tarpu mokytojo atlyginimas siekia vos 100 rublių.

133-čioji Los Angeles Lietuvos Vyčių kuopa stengiasi pasitarnauti Lietuvos nepriklausomybės siekimui. Rugsėjo 22–23 dienomis vykusiose Lietuvių dienose jos nariai suorganizavo kioską, kurio pelnas buvo skirtas šių medicininių prekių pasiuntimo kainom sumokėti.

Kultūrinių reikalų vicepirm. Robertas Novak kalboje užsiminė Tautos šventę. Jis tą dieną, rugsėjo 8-tą, sujungė su Šv. Marijos gimimo švente. Josios pasirodymas Šiluvoje, Lietuvos gyventojų meilė Kristaus Motinai Marijai komunistams buvo labai neparanki.

Šiame susirinkime šventėme Bronės bei Antano Skirių 40 metų veiklos sukaktį (Antanas veiklus net 51-rius metus) Vyčių organizacijoje. Pirm. M. Šepikaitė įteikė jiems šampano butelį, Bronė — padėklą; abiems buvo prisegtos gėlės. Šie darbštūs lietuviai yra atkvietę visą pulką lietuvių Amerikon, atvykusiems suradę darbus. Atklydusiems Amerikon ir šiandien duoda pastogę spaustuvės pastato antrame aukšte. Antano Skiriaus „Lietuvių Dienos" — iliustruotas žurnalas — mūsų tautos lobynas; jis jam skiria daug laiko. Šią šventę įamžinti buvo padaryta grupinė nuotrauka.

Geroje nuotaikoje praleidę dieną gamtoje, nebekaitinant saulei, apsikeitę gėlėmis, pasidžiaugę medžiais, maistu apdengtais stalais, šnekučiavomės apie sveikatos negalavimus, slegiančius gyvenimo rūpesčius bei vargus. Visiems senesniems galime pritaikyti dr. V. Kudirkos paskutinį posmelį: „O jeigu pailsi sunkiam darbe savo ir, nykstant jėgoms, jau nuliūsi, nerimsi, tai žvilgterk į darbą jaunų draugų savo — viena akimirka iš naujo atgimsi!"

Menu vaikystę, kai šeimoje kalbėjome Tėve Mūsų. Praeities prisiminimas buvo iššauktas kai Jonas Sturas, kuris lietuviškai ir nekalba, puikia lietuviška tarme sukalbėjo maldą.

Tegul meilė maldai ir Lietuvai pasilieka mūsų širdyse. Be vienybės, meilės, maldos, nei Lietuvoje nei tremtyje nesulauksime Lietuvos laisvės.

Stasė Bajalienė

LIETUVOS VYČIAI DEMONSTRAVO UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Birželio mėnesio pirmą dieną, 6 val. ryto, vilkstinė autobusų iš įvairių vietovių išvyko į Washinton, DC demonstruoti prie valstybės Kapitoliaus rūmų. Minia susirinko JAV bei Sovietų Sąjungos prezidentų Bush ir Gorbačiovo susitikimo metu protestuoti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo ignoravimą. Vieną šių autobusų suorganizavo Maspeth, NY, 110-tos Lietuvos Vyčių kuopos pirmininkas (einąs ir Vidurio Atlanto apygardos pirmininko pareigas) Jonas Adomėnas, talkinant Elenai Matulionis. Autobuse — optimistiškai nusiteikę įvairių New Yorke veikiančių kuopų nariai. Išvykstant iš New Yorko, monsinjoras Pranas Bulovas dalyvius širdingai pasveikino, o kunigas Stasys Raila juos palaimino ir palinkėjo geros kloties JAV, Lietuvos ir Lietuvos Vyčių vėliavos, plakatai ir iškabos taip pat buvo vežama į demonstracijas.

Metereologai spėliojo, kad diena būsianti išskirtinai karšta (apie 85 laipsniai Fahrenheito), dauguma moterų nusprendė nedėvėti sunkių tautinių drabužių, o vietoje to apsijuosti spalvingomis juostomis. Juostomis susijuosėjo ir vyrai.

Kelionės metu autobuse žmonės dalinosi įvairiais maisto patiekalais; Maspetho kuopa buvo paruošusi sumuštinius ir tortą, kiti dalino lietuvišką sūrį, sausainius, saldainius ir t.t. Tai buvo dalinimosi diena! Trumpai sustoję Delaware valstijoje atsigauti, sutikome kitą grupę keliauninkų, kurie išdalino geltona, raudona, žalia spalvomis padirbtus rožančius. Nežiūrint, kur bebūtum tą dieną sustojęs, atrodo, kad vis daugiau ir daugiau lietuvių atsirasdavo.

Į Washingtoną atvykome 10:30 valandą ryto. Su vėliavomis ir plakatais nusidanginome prie Kapitoliaus laiptų, kur jau buvo susispietę nemažai žmonių. Filmavimo aparatūra televizijai bei dideli garsiakalbiai jau buvo paruošti.

Tūkstantinei miniai apsitus podiumą, oficialioji programa prasidėjo pirmą val. p.p., sugiedant Lietuvos himną. Solistas atliko dar kelias lietuviškas dainas. Pagaliau pasirodė ir senatorius Alfonsas D'Amato. Jis buvo minios sutiktas entuziastingu plojimu, vėliavom mojimu bei šūkiais: „Ačiū, ačiū! Senatorius pradėjo kalbą lietuviškais žodžiais: „Lietuva bus laisva", o žurnalistai kreipėsi į mus prašydami tuos žodžius teisingai užrašyti. Senatorius D'Amato pakartotinai peikė Gorbačiovą, sakydamas: „Jeigu norite mūsų paramos, jeigu norite mūsų pagalbos, tai mes sakome kad norime laisvės Lietuvos žmonėm DABAR!" AFL-CIO darbo unijos prezidentas Lane Kirkland kalboje reikalavo, kad „most-favored nation" statusas būtų suteiktas Lietuvai. Jis klausė Busho administraciją: „Kurioje pusėje jūs stovite? Ar jūs stovite už laisvę ir demokratiją? Tai darykite ką nors tuo reikalu!"

Atstovas Bob Dornan iš Californijos lygiai efektingai kalbėjo, konstatuodamas; „kai Stalino-Hitlerio paktas buvo pasirašytas, prasidėjo žiaurybės". Jo kalba buvo priimta šiltom ovacijom ir šūkiais. Kalbėjo ir latvių, estų, sovietinių žydų, ukrainiečių ir kitų atstovai. Televizijos filmuotojai kreipė dėmesį į tautiniais drabužiais pasipuošusius, o ypač į tris kalinių rūbais apsirengusius demonstrantus. Jie sėdėjo surakinti prie raudono geležinio kamuolio, pagražinto kūju ir pjautuvu. Tai daroma prisiminti ir pagerbti 27 lietuvius, kurie buvo prievarta paimti į sovietų kariuomenę.

Buvo įdomu demonstracijose dalyvauti. Stebėtina ir malonu buvo pamatyti gausiai dalyvaujantį jaunimą. Dažnai jaunimu nusiviliame, bet ne šiuo atveju... Džiugu!

Bestovint karštyje, retkarčiais pavaduojant vėliavnešius, pagalvojau apie mirusių tėvų pakartotinai tartus žodžius jog Lietuva vieną dieną bus laisva. Pagalvojau apie dėdę Joną kuris atvyko į JAV sunkiam darbui, kad galėtų užsidirbęs grįžti į tėvynę. Apsivedė, sukūrė šeimą, ir vieną naktį prievarta buvo išvežtas į Sibirą. Niekad daugiau apie jį nebegirdėjo. Pagalvojau apie a.a. kunigą Joną Jutkevičių-Jutt iš Worcester, MA. Tai dinamiška asmenybė, žmogus kuris įsteigė Lietuvos Vyčių lietuviškų reikalų komitetą. Jis leisdavo mėnesinį biuletenį, ragindavo mus rašyti vyriausybės atstovams, o taip pat ir į laikraščius. Jam būtų buvę miela šiose demonstracijose dalyvauti, pergyventi šiuos pasikeitimų momentus. Pagalvojau ir apie gerą draugę, kuri atsisakė pasirašyti protesto peticiją, nes ji „nenorinti drumsti taikingą prezidentų pasitarimą".

Ypatingas karštis visus vargino. Programai baigiantis, nemažai žmonių ieškojo pavėsio po medžiais. Vandens fontanai viliojo mus ir eilės laukė progos atsigerti.

Buvo pranešta, kad Gorbačiovas Bushui tą vakarą rengia vakarienę sovietų ambasadoje, tačiau tas visas rajonas būsiąs uždarytas publikai. Todėl, žinodami, kad kelias į namus ilgokas, nusprendėme, kad neapsimoka pasilikti Washingtone. Trečią valandą po pietų išvažiavome iš sostinės ir pusę devynių naktį grįžome į Maspethą išvargę po įspūdingos dienos įvykių, bet sveiki ir patenkinti, turėję progą dalyvauti šiose taikingose demonstracijose.

Maskvoje komunistų partijos dienraštis „Pravda" paminėjo jog Lietuvos laisvės klausimas prezidentų pasitarimuose esąs „nekviestas svečias". Dėl to primename Gorbačiovui Lech Walesos žodžius: „Tie, kurie yra laisvi, turi moralinę atsakomybę padėti tiems, kurie viliasi būti laisvais". Dirbsime nepasiduodami, kad Lietuvos respublika vėl būtų nepriklausoma. Leisk, Dieve, tai įvykti!..

Juozapina Žukas,
Vertė
Aleksandras Pakalniškis,Jr.

BURTAI

Jei duoną iškepsi pirmąją gavėnios savaitę, tai ji visus metus pelis.

Jei apmesi audeklą tą savaitę, kurioje tais metais yra vasario 1 d. (sukos diena), tai siūlai visą laiką narpliosis, bus sunku austi. Vasario 1 d. – Grabnyčių išvakarės; tą dieną visi susivynioja (suka) po plonutę vaškinę žvakę, vasario 2 d. pašventina, ir ta žvakė vadinama grabnyčia; ją įduoda mirštančiam į rankas, o taip pat ji daugeliu atveju padeda nuo ligų.

P. Višinskis
(iš „Antropologinė žemaičių chrakteristika")

DETROITO ŽINIOS

PATIKSLINIMAS

A.a. Laimos Žemaitienės laidotuvių raportaže atspausdintame lapkričio 1 dienos laidoje, buvo pranešta, kad šv. Mišias spalio 26 d. aukojo ir jautrų pamokslą pasakė kun. Alfonsas Babonas, – turėjo būti kun. Viktoras Kriščiūnevičius. Už klaidą atsiprašome.

A.A. ANTANĄ ŠILEIKĄ PRISIMENANT

A.a. Antano Šileikos 10 metų mirties metinės bus paminėtos šv. Mišių metu Šv. Antano bažnyčioje, sekmadienį lapkričio 11 d., 10:30 val. ryto. Buvo Lietuvos Atgimimo sąjūdžio narys. Rėmė jaunimo organizacijas, ypač skautus. Mirė 1980 m. lapkričio 7 dieną. Metines mini žmona Aldona, dukros Gintarė ir Birutė.

LIETUVA VAIZDAJUOSTĖJE

Lapkričio 4 d. Šv. Antano parapijos patalpose buvo parodyta Lietuvos Vyčių Garbės nario Robert Boris Lietuvoje viešnagės vaizdajuostė. Pilnutėlė salė žiūrovų stebėjo ir klausė čia gimusio ir augusio lietuvio puikiai paruoštą ir dokumentuotą kelionės vaizdajuostę, kurioje matėsi pagrindinės Lietuvos šventovės ir bažnyčios. Filme buvo rodoma ir buvusio Šv. Antano parapijos klebono kun. Walter Stanevičiaus vaizdai. Matėme jį aukojant šv. Mišias Aušros Vartuose, susitikimus su vysk. Antanu Vaičium ir kardinolu Vincentu Sladkevičium.

PALAIDOTA A.A. O. BALNIENĖ

Lapkričio 3 dieną, po gedulingų šv. Mišių Šv. Petro lietuvių bažnyčioje, Holy Sepulchre kapinėse buvo palaidota a.a. Ona Balnienė, 65 m. amžiaus, mirusi lapkričio 1 d. Velionė paliko sesutę Lietuvoje ir krikšto dukrą Dianą Petrulytę. Laidotuvėmis rūpinosi Elena Alkuvienė. Laidotuves tvarkė Martenson laidotuvių namai.

lm

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629–5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates $80 .00. Foreign countries $90 .00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Ko sau nori, to ir kitam palinkėk.

Lietuvių patarlė

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba **(708)246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 925-2670 arba **(1-312) 489-4441**
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Kean Ave., Justice, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1168;
Rezid. (708)385-4811

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4 6-9, antr. 12-6, penkt. 10-12, 1-6

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts. Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.
Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. 708-854-1050
Skambinti galima 24 val.

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANA M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr., ketv. ir penkt. 3-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą

Kuriant bendruomenę

SODINTI MEDELĮ

Medelio pasodinimas turi daug didesnę reikšmę, negu tik šiaip sau augalo pasėjimas – ir ne vien dėl to, kad jo sodinimas yra ilgalaikės vilties pareiškimas, nes medelis sodinamas ne metams ir dviems, o kartų kartoms. Medelius sodina taikingi krašto gyventojai, kurdami ateitį, prieglobstį, pavėsį, grožį savo vaikams. Medžius naikina priešai, užgrobę žemę, negalvojantys apie krašto ar jo žmonių ateitį, o tik žiauriai plėšdami visą jo esamą turtą savo naudai kitoje vietoje, svetimame krašte. Be to, priešai karo metu naikina miškus, kurie globoja vietinius krašto gynėjus. Lietuvos okupacijos rezistentai – partizanai, išėję į miškus net „Miško broliais" vadinosi. O kiek lietuvių tautosakoje, literatūroje medžiai yra šventi, ne tik gamtos dievaičių buveinės, bet patys atsimena žmones, jų istoriją. Yra palaikytojai kartų tęstinumo, lietuvių ryšio su sava žeme, sava kultūra.

Organizuota medelių sodinimo tradicija, kiek teko susekti, prasidėjo JAV-ėse 1872 m. balandžio 10 d., kai pirmą kartą ji buvo paskelbta civilinė šventė „Arbor Day" – medelių sodinimo diena. Netrukus šią šventę paskelbė ir kitos valstijos ir, anot „Britannica" enciklopedijos, ši civilinė medelių sodinimo tradicija paplito ir po kitus kraštus. Šiandien ji švenčiama paskutinį balandžio mėnesio penktadienį.

Nežinia, ar nepriklausomoje Lietuvoje pradžios mokyklose gegužės mėnesį vykdomos medelių sodinimo tradicijos iš čia atklydo į Lietuvą, ar išaugo iš lietuviškos tautosakos, bet ir šiandien nepriklausomos Lietuvos pradinių mokyklų auklėtiniai linksmai pasakoja, kaip jie vykdavo į miškus išsikasti po medelį, kurį tada sodindavo numatytose vietose miestuose ir parkuose.

Šiandien Amerikoje medelių sodinimas atgijo naujoje, saviveiklinėje, ne valdiškoje formoje, kaip teko skaityti *The Christian Science Monitor* (1990.X.29) tokios veiklos aprašyme, ryšium su naujai pasirodžiusia knyga: *The Simple Act of Planting a Tree* (Paprastas medžio pasodinimo veiksmas). Knygos autoriai yra Andy ir Katie Lipkis, kurie sukūrė ir jau 20 metų vadovauja pelno nedarančiai organizacijai „Tree-People" – „medininkai", kuri puoselėja saviveiklos būrelius medelių sodinimui. Knyga yra rankvedis ne tik medelių sodinimui, bet ypač kaip suorganizuoti medelių sodinimo vajus savo kaimynystėse.

Andy Lipkis sako: „Paprasčiausiu medelio pasodinimu ir, pasodinus, jo priežiūra, kad jis augtų ir klestėtų, žmogus išreiškia tiesą, kurios niekas negali nuneigti, nes jis pats tampa žmogumi, kuris teigiamai pakeitė dalį pasaulio. Tuo pasodinimu pasikeičia ir tas asmuo, ir tie, kurie su juo dirbo". JAV Miškininkystės savanorių koordinatorius Brian McGuire džiaugiasi šiuo sąjūdžiu, nes jis atsakomybę už medžius – jų globą ir auginimą paveda tiems, kurie tikrai gali medelius prižiūrėti – patiems miesto apylinkių gyventojams. „Ši organizacija moko asmeniškos atsakomybės".

Pats Lipkis pradėjo medelius sodinti, būdamas 17-metis stovyklautojas Californijoj, ir savo žmoną sutiko, dalyvaudamas konferencijoje Australijoje. Lipkis pasakoja: „Visur, kur važiuojame, sutinkame žmones, kurie tik laukia progos skirti savo darbą ir laiką tam, kad pasaulį kaip nors pagerintų". Tuo tikslu Lipkiai bendradarbiavo su JAV miškininkystės draugija, sukurdami „Global Re-Leaf" projektą, kurio tikslas yra iki 1992 m. JAV miestuose pasodinti 100 milijonų medelių. „O informacijos medija visa bando įtikinti, kad JAV miestų problemos yra tokios didelės, kad vienas žmogus yra bejėgis. Šios knygos tikslas kaip tik yra tokį galvojimą pakeisti", sako jis.

„Mūsų organizacijos tikslas yra parodyti žmonėms, kad jie gali išgydyti žemę". Pavyzdžiui, 1986 m. Tree-People nuskraidino į Afriką ir ten pasodino 5,000 vaismedžių, ir 80% jų išsilaikė dvejus metus ir jau neša vaisių. 1978 ir 1980 m. Tree-People susiorganizavo padėti nuo potvynių nukentėjusiems žmonėms atsistatyti. 1986 m., sudegus Los Angeles centrinei bibliotekai, jie padėjo likusias knygas iš griuvėsių surinkti. Kasmet jie Los Angeles apylinkėse sodina tūkstančius medelių ir vadovauja jaunimo būreliams, užimantiems per 100,000 jaunimo.

Nors Tree-People pripažįsta, kad medelių sodinimas yra labai svarbus gamtosaugos būdas (medžiai mažina „smogą", saugo ozono sluoksnį atmosferoje, ir kai kurie net maistą teikia), jų pagrindinis tikslas nėra tiek gamtosauga, kiek pačių žmonių ugdymas į tokius, kurie moka ir mėgsta savo aplinką gerinti, teigiamai paveikti. „Nors medelį pasodinti gali kiekvienas", sako Katie, „daug svarbiau yra pasodintą medelį prižiūrėti, globoti. Jei medelį tik pasodinsi ir paliksi, jis tuoj nudžius. Ta prasme, knygos pavadinimas klaidina. Medelio pasodinimas nėra taip jau paprastas vienkartinis veiksmas".

Medelių pasodinimas ir priežiūra reikalauja žmonių įsipareigojimo ilgalaikiam tikslui. O tai kuria bendruomenes. Kai suyra ryšiai tarp kaimynystės gyventojų, ilgainiui skursta, nudžiūva ar nukertami ir medžiai. Žmonės tingi lapus grėbti, medžius, pievas prižiūrėti, bendrauti vieni su kitais, įsiveisia kriminalinis elementas.

Kai gyventojai nutaria savo kaimynystėje prisodinti medžių, šis projektas ir tolimesnė medžių priežiūra juos pradeda rišti į gyvastingą bendruomenę. „Ypač didmiesčiuose mes esame tapę žmonėmis, kurie bijome įsipareigojimo... laukiame, kad kas kitas mums viską sutvarkytų, prižiūrėtų, už mus padarytų... Laikas mums užaugti", sako Andy Lipkis.

„Seniau mokėdavome bendruomeniškai gyventi", sako Lipkienė. „Nereikėjo pašaliečiams ateiti ir mokyti žmones, kaip pasiskolinti puodelį cukraus iš kaimynės... o dabar, kai kaimynas netenka darbo, ar net namų, nebemokame padėti".

„Kai vaizduojamės visuomenę, kuri gerai veikia, kurioje nėra tų didžiųjų problemų, kurias šiandien pergyvename, matome visuomenes, kur kiekvienas narys turi savo rolę ir jaučia atsakomybę ją vykdyti. Žmonės nesijaučia bejėgiai ir vargšai, savo bėdas verčiantys kitiems, laukdami, kad šie gelbėtų. Žmonės jaučiasi galį ir moką kitiems varge esantiems padėti, kur yra netvarka – ją atitaisyti. Žmonės jaučiasi sugebą daryti gera". Ir lėšų trūkumas nėra problema, nes atsakomybę jaučiantys, kūrybingi, atsakingi žmonės moka reikalingiems dalykams bendruomenines lėšas sutelkti. Ši knyga padės ne tik pačius medelius sodinti ir auginti, bet padės suorganizuoti bendruomeninę paramą įvairiems pozityviams bendruomeniniams darbams.

a.g.

Prel. dr. Ignas Urbonas su vyskupu Paulium Baltakiu ir vysk. Norbertu Gaughan.

PAGERBTAS PREL. DR. IGNAS URBONAS

Prel. Ignas Urbonas

VYTAUTAS KASNIŪNAS

Spalio 7-ji buvo Gary, Ind., Šv. Kazimiero parapijai iškirtinia diena, tapusi lietuvių ir bažnyčios iškilminga šventė, pagerbiant visuomenininką, kultūrininką, publicistą dr. Igną Urboną, Šv. Sostui suteikus jam prelato garbės titulą. Į šimtmetį žengianti bažnyčia, kadaise lietuvių gyvenamais namais apsupta, dabar liko be jų. Išsikėlė parapiečiai, Šv. Rašto žodžiais, kūnai kitur gyvena, bet vidiniame gyvenime, dvasioje liko tampriai surišti su Šv. Kazimiero parapija, su jų vadovu kun. Ignu Urbonu. Senus bažnyčios mūrus pečiais surėmę prilaiko lietuviai, remia ir gimtąją kalbą pamiršę, senos generacijos įpėdiniai, visokių spalvų amerikiečiai. Plačiai paskliđęs pasakymas, kad visados gerai nusiteikęs dzūkas klebonas, nusišypso pro langą pravažiuojančioms, mūrus griaunančioms mašinoms, nurodydamas kitą kelią. Kun. Urbono gyvenimo 35 metai, praleisti šioje parapijoje, lyg į pastatų plytas įkalė lietuviuose skambančius žodžius: „Jis mūsų pasididžiavimas, mūsų dvasios vadas". Nors ta diena buvo miglota, lynojo, bet į Šv. Kazimiero bažnyčią, 10 val. šv. Mišias, suvažiavo daug žmonių, visiems baiminantis, kad gali netilpti bažnyčioje. Iš kitų tolimų vietovių negalėję atvykti į iškilmes, įsijungė savo sveikinimo laiškais.

Bažnyčia buvo sausakimša. Prie altoriaus ėjo spalvingomis uniformomis pasipuošę „Knights of Columbus", Šv. Sosto žymenimis bei titulais pagerbti Maria ir Antanas Rudžiai, tautiniais drabužiais pasipuošęs jaunimas, vyskupai Norbert Gaughan, Povilas Baltakis, Vincentas Brizgys, Antanas Deksnys, kunigai J. Danielius, M. Kirkilas, J. Kuzinskas ir kun. Ignas Urbonas.

Iškilmingos šv. Mišios buvo koncelebracinės. Parapijos choras, šį kartą padidintas, ilgai ruošęsis, išskirtinai gražiai ir jausmingai giedojo. Dirigentė buvo Barbara Balt. Solo giedojo mūsų dainos ir giesmės pažiba solistas Jonas Vaznelis. Šv. Rašto skaitytojais buvo angliškai J. Carabin, lietuviškai Jonas Pečkaitis. Evangeliją skaitė anglų ir lietuvių kalbomis.

Gary diecezijos vyskupas Norbert Gaughan pamoksle pabrėžė, kad Šv. Sostas, pakeldamas prelatu kun. Igną Urboną, pagerbė visus lietuvius, jų tėvynę Lietuvą, kuri dideliu pasiaukojimu, ryžtu, tikėjimu eina laisvėjimo keliu. Visoje Indianos valstijoje ši lietuvių parapija yra vienintelė, klebonas patraukia tikinčiuosius ir iš kitų valstijų. Pasidžiaugė parapijos veikla, talkininkėmis kazimierietėmis seselėmis. Lietuviai pasižymi savo kultūra, kalba, dainomis ir papročiais. Jis visokeriopai rėmė, kai parapija iškilmingai minėjo Lietuvos krikščionybės sukaktį ir džiaugėsi galėjęs dalyvauti. (Jis save laiko lenkų kilmės. Perskaitytą Šv. Sosto raštą, pakeliantį kun. Igną Urboną prelatu, vyskupas pavadino diplomu už lietuvišką visuomeninę veiklą, mokslą, raštus, tikėjimą, pasiaukojimą. Uždėjęs prelato kepurę, ji kunigiškai apkabindamas pasveikino.

Po pamaldų kalbėjo vyskupas Povilas Baltakis, kuris įsidėmėtinai pasakė: „Susirinkome pagerbti visų mielą prelatą Urboną, kuris 35 iš 55 kunigiško gyvenimo metų pašventė, rūpindamasis jūsų religine, kultūrine, tautine ir socialine gerove. Jo sumanumo ir nuoširdaus bendradarbiavimo su jumis dėka, Šv. Kazimiero parapija išliko pilnutėliai lietuviška, bendruomenė gyvastinga ir veikli. Mielas prelatas, atšventęs auksinį kunigystės jubiliejų ir pasiekęs beveik 80 metų, nė negalvoja palikti Šv. Kazimiero parapijos, ir yra pasiryžęs visiems tarnauti, kol gerasis Dievas leis. Vyskupas Gaughan išreiškė susirūpinimą, prisimindamas, kad jis neturi kito lietuvio kunigo. Nuoširdžiai melskimės, kad jaunimas išgirstų Kristaus kvietimą, kaip jį išgirdęs atsakė prelatas Urbonas. Nuoširdi malda prašant pašaukimų į dvasinį luomą ir aktyvus dalyvavimas Šv. Kazimiero parapijos gyvenime, bus brangiausia mielam klebonui dovana, kokią tik galite šia proga įteikti".

Parapijos klubo vardu vyskupui padėkojo Kazys Domarkas. Prelatas Urbonas jautriais žodžiais pareiškė visiems padėką ir pakvietė pasisvečiuoti, pabendrauti parapijos salėje. Čia buvo grūstis, žmonių daug, visi sveikino savo mylimą prelatą.

1 val. p.p. parapijos klubas surengė pietus Scherwood Country Club, Shererville, Ind., Susirinko apie 300 žmonių. Svečiai nustebo, radę prie kiekvienos lėkštės padėtą raudoną ar baltą rankų darbo, 6 inčų didumo išsiuvinėtą kryžių. Tai buvo dovana parapiečių moterų.

Kazys Domarkas pasveikino svečius, prel. Urboną. Vysk. Deksnys sukalbėjo maldą ir pasveikino Europos kunigų vardu. Solistas Stasys Baras, žinomas visuomenininkas, buvęs parapijos narys, kvietė pakelti tostą ir pravedė ilgiausių metų dainą. Balfo pirm. Maria Rudienė sveikino visų balfininkų ir savo šeimos vardu. Prelatas aktyviai veikė skyriuje, buvo valdybos narys, aukomis rėmė Balfą. Ir šiandien skaitėme parapijos biuletenyje, raginant aukoti Balfui.

Solistas Algirdas Brazis sveikino daina. Prie pianino Aldona Brazienė. Po bisų pabaigoje padainavo savo sukurtą sveikinimo dainą. Birutė Vilutienė sveikino L. Bendruomenės Krašto valdybos ir skyriaus vardu, įteikdama specialų žymenį ir pasakė – prelatas yra centras visos mūsų kultūrinės bei visuomeninės veiklos. Buvo sveikinimas Lithuanian Community Council, Neverdauskas lauko sporto mėgėjų, seselė Janina seselių kazimieriečių vardu. Juozas Baužys sveikino Ateitininkų federacijos vardu, perduodamas Federacijos vado Juozo Polikaičio asmeninį sveikinimą. Prelato darbas su moksleiviais ateitininkais, taip pat stovyklose ir dabar po 30 metų labai gerai prisimenamas. Kaip dvasios vadas, kapelionas stiprino ateitininkus. Jadvyga Damušienė perskaitė gražų, poetišką, eiliuotą sveikinimą. Prelato trys seserys Ona, Elena ir Bronė, negavusios vizos atvykti, sveikino telegrama.

Prelatas gavo daug sveikinimų iš Lietuvos, Europos, įvairių JAV vietovių. Jis buvo savo darbais, publicistika plačiai pažįstamas. Aktyviai veikė Amerikos Lietuvių katalikų federacijoje, Kunigų vienybėje buvo renkamas valdybon, savo darbais, patarimais reiškėsi Alte, L. Bendruomenėje, Balfe. Ypatingai aktyviai reiškėsi ateitininkų moksleivių bei sendraugių organizacijoje. Šalia plačių užmojų sielovadoje, rašė straipsnius spaudoje, daugiausia filosofiniais bei istoriniais klausimais. Bonnos universitete gilindamasis į istorinius ir į filosofinius mokslus parašė dvi disertacijas, gavo daktaro laipsnį. Kurį laiką dėstė krikščionybės istoriją Bishop Noll institute. Buvo kviestas valstybiniuose universitetuose dėstyti filosofijos istoriją, bet jis pasirinko lietuviškos aplinkos kelią. Dėl to galėjo aktyviai bendradarbiauti Lietuvių Enciklopedijoje, Encyclopedia Lituanica. Talkino Br. Kviklio Lietuvos Bažnyčios tomuose, o Kaišiadorių vyskupijos tome buvo redakcijos narys, parašė dalį vyskupijos istorijos, papildė vyskupų, daugumos kunigų ir bažnyčių aprašymus. Apie prel. Urbono veiklą, darbus plačiai rašė ir Gary diecezijos oficioze.

Prel. Ignas Urbonas gimė 1910.XII.5 Valėniškių kaime, Nemunaičio vls., Alytaus apskr. Buvo Želvos vikaras, Varėnos klebonas, Kaišiadorių vyskupo kurijos archivaras ir vyskupijos katalikų akcijos direktorius, gimnazijos ir studentų kapelionas.

Prel. Urbonas nukėlė mus mintimis į savo gimtinės Nemunaičių apylinkes, kurios yra reto grožio. Aukštos kalvos, didelės pušys, Nemunas ir jo vingis, skaidrus vanduo, status upės šlaitas neįprastos raudonos spalvos. Ir čia jis užaugo su pranciškonais, nes jo gimtinėje vienuoliai turėjo savo vasarviete. Prisiminė lituanistinę mokyklą (mokytojų žodžiais, jis ją išlaikė savo darbu ir savo lėšomis), mokytojus, seseles kazimierietes. Per 30 metų išleido per 100 abiturientų. Tas jaunimas tai dalis lietuvybės tvirtovės. Aplink ėjo generacijos su vestuvėmis ir krikštynomis. Nuoširdūs žodžiai buvo papuošti ir humoru. Dzūkišku širdingumu dėkojo visiems, o mes tuo metu mintimis dėkojame Šv. Sostui, kad įvertino jo nuopelnus.

NEW JERSEY LIETUVIAI UŽ LIETUVĄ

„Drauge" gautas spalio numeris Loretos Stukienės redaguojamo „Action Bulletin", kurį leidžia Americans for an Independent Lithuania organizacija. Jame paminėtas New Jersey lietuvių susitikimas su valstijos gubernatorium ir prekybos galimybės tarp New Jersey ir Lietuvos, paminimi neseniai pasirodę teigiami straipsniai *New York Times* ir *Philadelphia Enquirer*, duodant redakcijų adresus padėkojimui, paminima, kad 1991 lapkričio *National Geographic* žurnale buvo išsamus, tikslus aprašymas apie Pabaltijo kraštus. Biuletenyje duodama vėliausia informacija apie JAV kongrese pravedamus Lietuvą liečiančius veiksmus rezoliucijas ir projektus, apie Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos ir LIC bei Lietuvių Bendruomenės pagalbos fondus bei siuntinius Lietuvai šelpti, ir apie lietuvių renginius Švč. Trejybės parapijoje Newark, NJ. Norintieji gauti šį biuletenį gali rašyti redaktorei organizacijos adresu, 6 Davis Ave., Kearney, NJ 07032.

SKRYDIS APLINK ŽEMĘ

Kelionė per penkis kontinentus

STASYS DALIUS

14

Ekskursijos dalyvių amžiaus skalė irgi didžiausia, daug turi per 80 m. amžiaus, bet dar judrūs, energingi. Vienas senukas patrepsėdamas mažais žingsniukais nepajėgia eiti ir dažnai pasilieka užpakalyje arba pavargęs smunka į arčiausią autobusą, kad ir kitos grupės. Keletas su lazdele pasiramsčiuodami žingsniuoja. O dvi vežimėliuose stumiamos bando neatsilikti nuo pėsčiųjų. Kelionė jau įpusėjo, nes praėjo dvi savaitės. Per tas pirmąsias savaites beveik visi kentėjom nuo slogos ir konsulio. Dabar jau pradedam atsigauti ir nuotaika pagerėjusi.

Australijos žemyną baigiant praskristi, kapitonas paskelbė, kad jau padaryta 18,000 mylių kelio nuo Toronto. Vaizdai apačioje vis dar nykūs, žemė raudonuoja, nesimato nei sodybų nei kaimų, vos poroje vietų pastebėjom keletą namukų prisiglaudusių prie kalnagūbrių. Labai retai pasirodo ar kelio ruožas ar išdžiūvusios upės vaga. Užtruko virš 4 val. kol pasiekėm Indijos vandenyną. Šiuo skridimu padarėme 2,495 mylias kelio kol pasiekėm Bali salą.

Nusileidus aerouoste pasitinka 86 F temperatūra. Prakaituojančius atveža į Bali Beach viešbutį prie smėlėto jūros paplūdimio. Modernus 10 aukštų viešbutis apsuptas palmių ir žalumynų. Atidarytas 1986 m. ir turi 605 kambarius turistams. Kambarį gaunam 6 aukšte su balkonu ir vaizdu į jūrą bei paplūdimį. Ryte atsibudus pro langą buvo gražus reginys, kai prieš saulės patekėjimą dangus nusidriekė raudonais atspalviais. O pats jūros paplūdimys buvo be vandens, nes atoslūgio metu visas vanduo pasitraukė tolyn už koralų rifo. Telkšojo tik atskiros vandens balutės ir koralų tiltai.

Vakare atskridę turėjom kokteilių vakarą, bet buvo toks prastas, kad tegavom po vieną tropikiniam vaisiuje gėrimą. O išgarsino, išreklamavo, kad tai „Gunung Agung Temptation" gėrimas. Po vakarienės atviram ore Bali šokėjai pašoko Elnių šokį ir keletą kitų. Daugiausia buvo solo šokiai, šokėjai dirbant rankų ir kūno judesiais. Programos šokiai buvo ilgi, pasikartojantys ir pasidarė motoniški, taip, kad kol pasibaigė programa, beveik visi žiūrovai išsiskirstė.

Salos dailininkai

Bali sala turi per 30,000 hindu šventyklų, o taip pat pilna turistų, kai kiekvieneriais metais užplūsta daugiau pusės milijono pamatyti šį egzotišką kraštą. Tai ūkininkų kraštas, kur pagrindinis yra ryžių auginimas, kur kiekviena žemės pėda ir kalnų šlaitai išnaudoti. Taip pat kraštas dailininkų ir skulptorių, kur vien Ubud apylinkėje susispietę apie 500 dailininkų iš kurių dalis europiečiai, o daugiausia indonezai.

Į šią vietovę ir kitas išvažiuojam autobusu iš ryto. Pakelėse maži ryžių laukeliai, iš kurių žmonės nepragyvena, tai imasi pašalinių verslų. Kelyje daugybė mažų motociklų, nes čia benzinas tik 20 centų litras. O žmonės, kurie turi darbą, uždirba 80–100 dol. per mėnesį. Viskas atliekama tik rankomis be jokių mašinų, nes darbininkų Indonezijoje netrūksta. Pravažiuodami matėme ir lentpjūvėje pjauna lentas ir balkius su rankiniais pjūklais atsistoję aukštai ant pastovų.

Pakelėje daug šventyklų, vienos labai didelės, kitos visai mažytės, nes jas stato ne tik kaimai ar miesteliai, bet ir atskiros šeimos. Gyventojai šioje saloje hindusų tikėjimo nors visa Indonezija yra musulmonų kraštas. Todėl čia tokia gausybė jų tikėjimo šventyklų pristatyta. Kariuomenė vyrams neprivaloma ir labai sunku patekti į ją norintiems, nes didelis pasirinkimas.

Važiuojant į Ubud dailininkų galerijas, kelias kalnuotas, vietomis su giliais tarpekliais, per kuriuos permesti tiltai. Nors šlaitai ir statūs, bet išnaudoti ryžių terasomis eina aukštyn. Pakelėse prie trobelių žaidžia būriai vaikų, senos moterys apsirengusios sarongs – tautiniu drabužiu neša užsidėjusios ant galvų krepšius su vaisiais, gaidžiai su vištomis kapstosi kiemeliuose.

Ubud purvina gatvė, bet didžiulė galerija su tūkstančiais paveikslų išdėstyta per keliolika kambarių. Dideli paveikslai per visą sieną kainuoja tūkstančius, bet mažus paveikslus galima pirkti už keliolika dolerių. Kiekviename kambaryje dailininkai aiškina ir siūlo pirkimui iškabintus savo darbus. Daugiausia tai paveikslai iš Bali mitologijos: demonai, dvasios, vulkanai, vyrai ir moterys su šilkiniais tautiniais rūbais, daug paveikslų tradicinio barong šokio temomis. Akys raibsta nuo paveikslų gausybės, spalvų įvairumo ir nuo nuolatinio nors ir nejkyraus pasiūlymo pirkti. Toliau toje pačioje gatvėje keletas žymiai mažesnių tokių galerijų irgi sukrovusios krūvas paveikslų laukia pirkėjų. Ir kas gi gali visa tai išpirkti?

(Bus daugiau)

Ramunė (Ruzgytė) ir Arvydas Raulinaičiai

AUŠRINĖ ŽVAIGŽDELĖ UŽ VISAS ŠVIESESNĖ, O MANO MERGELĖ UŽ VISAS MIELESNĖ

GRAŽINA KRIVICKIENĖ

Šių metų rugpjūčio 4 d. moterystės sakramentą priėmė Ramunė Veronika Ruzgytė ir Arvydas Lukas Raulinaitis Šv. Kazimiero bažnyčioje Los Angelėj per šv. Mišias, kurias atnašavo prel. V. Bartuška.

Ramunė, Valės ir Vito Ruzgių dukra, studijavo mechanikos inžineriją California State universitete Fullertone, dalyvavo Spindulio šokių grupėje, ateitininkuose, baigė šeštadieninę mokyklą ir mokytojų kursus. Šiuo metu dirba mechaninės inžinerijos srityje.

Arvydas, Irenos ir Juliaus Raulinaičių sūnus, baigė verslo valdybą California State universitete Los Angelėj ir verčiasi verslo sistemų programavimu. Jis lankė šeštadieninę lietuvišką mokyklą, dalyvavo jūrų skautuose ir ateitininkuose. Vienerius metus mokėsi Vasario 16 d. gimnazijoje Vokietijoje. Kaip gerai moka lietuvių kalbą, jis dalyvavo Los Angeles Dramos sambūrio Putino „Valdovo" pastatyme.

Jauniesiems buvo suruošti tradiciniai priešvedybiniai parengimai. Jaunajai Ramunei moterų pabendravimus suruošė Ramunės krikšto motina Ingrida Jodelienė, Aldona Variakojienė ir Raimonda Kontrimienė, o bendrą jaunimo vakaronę — Mika ir Rima Raulinaitienės. Jaunajam bernvakarį surengė Darius ir Sigitas Raulinaičiai.

Jaunąją prie altoriaus atlydėjo jos tėvas Vitas Ruzgys. Ramunė vilkėjo jos motinos pasiūta puikia šilko suknele, kurią pati Ramunė išsiuvinėjo perliukais. Galvą puošė karūnėlė su velionu. Karūnėlę pasigamino pati jaunoji iš perliukų ir jos tėvo pjaustyto skaidraus gintaro. Jaunoji atrodė kaip tikra karalaitė ir jos pasipuošimas buvo tuo puikesnis, nes į šią aprangą buvo sudėtas šeimos talentas, laikas ir meilė.

Jaunuosius prie altoriaus pasitiko šešios poros šaunių vyrų ir dailių merginų: Mika ir Darius Laurinaičiai, Rima ir Sigitas Raulinaičiai, dr. Jūratė Raulinaitytė ir jos vyras dr. Kirk Schneider, Onutė Kebliene ir Don Castro, Dana Scola ir Algis Penkiūnas, Audronė Tarleton ir Andrius Kontrimas. Per Mišias įspūdingai giedojo Vita Polikaitytė-Vilkienė ir Antanas Polikaitis, abiejų jaunųjų krikšto tėvas, violončele grojo Jūratė Raulinaitytė, o jiems vargonais pritarė Viktoras Ralys.

Vestuvių puota vyko išpuoštoje Šv. Kazimiero parapijos salėje. Ten vėl matėsi puošmenys pagaminti talentingos Ruzgių šeimos. Čia susirinkusieji atėjo palinkėti jauniesiems gražaus ir sėkmingo gyvenimo. Jaunuosius pasitiko tėvai su duona, druska ir vynu. Paskui jaunasis nešė jaunąją siauru rankšluosčiu, kad ten kur kelias per siauras abiems eiti, vienas kitą paneštų, vienas kitam padėtų.

Kai jaunieji saldainiais išsipirko vietas prie stalo, buvo vaišės. Svečių tarpe buvo Arvydo seneliai Gražina ir dr. Domas Krivickai iš Marylando, Ramunės močiutė Ona Ruzgienė, Arvydo teta Rūta Penkiūnienė ir pusbrolis Algis Penkiūnas iš Washingtono, D.C., apylinkių, sesuo Jūratė ir jos vyras Kirk iš San Francisco, Jonė Žalkauskienė iš Australijos, pabrolys Andrius Kontrimas su žmona Tamara iš Houston, Texas, Laura ir Alvin Siegal iš Pepper Pike, Ohio, ir daugybė draugų, giminių ir pažįstamų.

Banketo metu vestuvinius papročius anglų kalba aptarė Algimantas Žemaitaitis, o vyriausias pabrolys Darius Raulinaitis pristatė pulką ir papasakojo įvairių nuotykių iš jaunųjų gyvenimo. Spindulio šokių grupės nariai pašoko rezginėlę ir Sadutę. Po to visi linksminosi, ūžė ir šoko, grojant puikiam orkestrui. Tiek linksminosi ir ūžė, kad jaunieji išvažiavo ir piršlys Sigitas Raulinaitis liko nepakartas.

Tęsiant vestuvinius renginius, rytojaus dieną jaunojo sesuo Jūratė suruošė violončelės rečitalį tėvų namuose. Virginijai Royer akompanuojant, ji pagrojo Schubert ir Bruch violončelės sonatas.

Jaunieji povestuvinei kelionei buvo išvykę į Maui salą Havajuose ir dabar apsigyveno La Habra, California.

ORIGINALI KRIAUKLIŲ PARODA LIETUVAI

JONAS ŽEBRAUSKAS

Lietuvių tauta nuo senovės pasižymėjo originaliu kūrybingumu, tik grobuonių kaimynų niokojama ir žudoma nedaug teišsaugojo savo kūrybos paminklų. Bet liaudies sukurtos dainos, skudučių ir kanklių melodijos ir kaimo skulptorių išlikę namų reikmenų papuošimai, skulptūros ir pakelių smūtkeliai, kryžiai, bažnyčių šventolėliai ir net kipšiukai aiškiai parodo tautos lakią vaizduotę ir meniškus gabumus. Tą patį liudija ir puikūs tautiniai rūbai, ir šokių įvairumas.

Likimui kiek varžtus atleidus šio šimtmečio pradžioje, tauta ėmė prabusti, siekti nepriklausomybės. Ją pasiekusi, parodė didelį savo dvasinį kūrybingumo potencialą, kurio net ir nauji komunistų pančiai, Sibiras ir žudymai neužgniaužė. Net ir išeivija savo originalumo nepaskadino svetimybėje.

50 metų naikinama, slopinama ir migdoma tauta vėl, kai tik replės sušvelnėjo, pabudo su dar didesniu laisvės troškimu. Jos kūrybingoji dvasia lyg pražydo formų formomis, garsų garsais pilnais džiaugsmo, skundo ir šauksmo prie Aukščiausiojo ir pasaulio sąžinės.

Beveik kas savaitę ruošiamos įvairiausios parodos — ar tai išeivijos, ar Lietuvos menininkų. Taip pat grožinės literatūros vakarai, knygų pristatymai, solistų, chorų, ansamblių su šokiais ir dainomis koncertai būna tiesiog nuostabūs, dažnai širdį maloniai suvirpina, kartais net ašarą išspaudžia, o kartais ir ausų būgnelius vos nesužaloja (pvz. „Antis").

Žodžiu, kūryba reiškiasi stipriai ir jai panaudojami visokie instrumentai ir įvairiausios medžiagos ir temos.

Išeivijoje lietuvės menininkės pradėjo vartoti Lietuvoje mažai žinomą medžiagą — jūros gyvūnų kriaukles, vandenyno bangų išplaunamas į krantą.

Įdomiausia, kad šios rūšies meno kūrybą pradėjo vystyti Floridoje vyresnio amžiaus moterys, kurios iki išėjimo į pensiją, kovos už būvį varginamos, mažai turėjo galimybės pasireikšti mene. Viena tokių yra mums gerai žinoma Marcelė Rudaitienė, ilgametė, gail. seselė Šv. Kryžiaus ligoninėje ir žmona žinomo ortopedo dr. Rudaičio.

Po vyro mirties, gindamasi nuo vienišo našlės likimo, Floridoje žiemos sezonais pradėjo rinkti kriaukles ant kranto ir jas kombinuoti į gražiausius derinius. Pasirodė turinti meninką vaizduotę ir tvirtą charakterį pradėtą darbą tęsti ir jį užbaigti. Greitai nuo kranto surinktos medžiagos neužteko lakiai vaizduotei pasotinti. Pradėjo jos ieškoti kriauklių parduotuvėse. Nežiūrint didokų išlaidų kriauklėms ir rėmams, ji sukūrė kelis šimtus nuostabiausių kombinacijų, kurios atrodo kaip gražiausios gėlės, gėlių puokštės, žydintys medeliai ir net palmių oazės ar žydinčios obels ar vyšnios turtingos šakos. O taip pat stalo papuošalai, vazos, ornamentinės lėkštės, žvakidės, aukšti obeliskai ar stovylos. Jos buto sienos ir stalai, taip pat ir jos šeimos narių butai pilni jos nuostabių kūrinių. Daugelis Marcelės pažįstamų parsinešė iš jos puikią dovanėlę — kriauklių paveikslą.

Parodos buvo paruoštos Miami lietuvių klube ir Chicagoje. Dalį pardavė, bet labai daug kūrinių išdalino veltui, nes pati yra labai draugiška ir nuoširdi. Taipgi ir iš Lietuvos atvykusių savų ar draugų giminių, nė vieno neišleido neapdovanojusi, tuo visiems suteikdama daug džiaugsmo.

Šią vasarą M. Rudaitienė surengė tikrai nepaprastą parodą. Atgabeno apie 150 savo nuostabių kūrinių ir paskelbė, kad visus iš pardavimo surinktus pinigus skiria laisvėjančiai Lietuvai. Net už parodos patalpas ir svečių „kavutę" sumokėjo iš savo asmeniškų lėšų. Padėjo jai šeima: dukterys Genė Kulikauskienė, Raminta Marchertienė, sūnus ir vaikaičiai.

Paroda tęsėsi 3 dienas — rugsėjo 13, 14 ir 15. Lankytojų buvo daug, nežiūrint kad tą savaitgalį pasitaikė ir kitos ryškios įdomybės Jaunimo centre ir Lemonte. Parduota apie trečdalis eksponatų ir surinkta 1,800 dol., kuriuos visus meninkė perduoda Religinei Šalpai Lietuvoje.

Triguba nauda: pirkėjai nebrangiai įsigijo gražių kūrinių, Lietuva sušelpta ir kūrėja jaučia dvasinį pasitenkinimą. M. Rudaitienės kūrybos pavyzdžių bus galima pamatyti ir muziejuose.

Potraukis menui M. Rudaitienei yra įgimtas, nes ir jos seserys Lietuvoje jį turi. Mačiau jų sukurtus darbus iš virvučių ir šiaudelių — tiesiog nuostabūs.

Bet seserys Lietuvoje, o Rudaitienė čia, mūsų tarpe, tačiau siela ir sugebėjimais, kaip ir mes visi, veržiasi į Tėvynę.

Linkime jai dvasinio pasitenkinimo ir naujų jėgų tolimesnei kūrybai, kurią ji žada nukreipti į tapybą ir rankdarbius.

DIDŽIOJI DOVANA „LIETUVOS AIDUI"

Spauda demokratinėse šalyse yra didysis ginklas, kurio neatstoja tankai ir raketos. Su Lietuvos laisvės atgimimu, atgimė ir spauda. Nenuostabu, kad jos tiek daug dabartinėje Lietuvoje, nors trūksta spaustuvių, popierio ir dažų. Pusę šimtmečio užrišta burna gyvenęs lietuvis, pagaliau nuplėšė laisvo žodžio varžtus ir, nebodamas Vilniaus gatves draskančių Maskvos tankų, šiandien kalba iš šimto tribūnų.

Viena iš tų prisikėlusių spaudos tribūnų yra „Lietuvos Aidas". Jis skelbė lietuvių tautos valią 1917 metais Vilniaus gatves tebemindant okupanto batams. Šiandien jis skelbia Maskvos ledus laužančios lietuvių tautos valią ir teisę būti laisva ir nepriklausoma valstybe, būti šeimininku savoje žemėje.

Po ilgų vergijos metų Lietuvai paskelbus nepriklausomybės atstatymą, demokratiniu keliu išrinkus aukščiausiąją tarybą ir jai sudarius vykdomąją valdžią, „Lietuvos Aidas" tapo jos darbų ir reikalų skelbėju, realiu dabartinio Lietuvos gyvenimo veidrodžiu visiems skaitytojams tėvynėje ir išeivijoje.

Nuo atkūrimo 1990 m. gegužės 8 dieną, „Lietuvos Aido" būklė buvo sunkesnė, negu kitų nuo anksčiau leistų laikraščių, pakeitusių dvasią, turinį ir vardus. Jie turėjo priemones ir skaitytojus. Lietuvos valstybę reprezentuojančiam „Lietuvos Aidui" teko naujagimio dalia.

Per trumpą laiką „Lietuvos Aidui" pavyko sudaryti gerą žurnalistinį kolektyvą, įsigyti minimalines spaudos priemones, išplėsti prenumeratorių tinklą ir už Lietuvos ribų.

Per mažas prenumeratorių skaičius JAV bei Kanadoje nesutelkė reikiamų lėšų modernioms „Lietuvos Aido" spausdinimo priemonėms, kurias reikėjo nupirkti Amerikoje. Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vyt. Landsbergis kreipėsi į PLB pirmininką prof. dr. Vytautą Bieliauską, prašydamas parūpinti „Lietuvos Aidui" reikiamas spausdinimo priemones. Dr. Vyt. Bieliauskas šio reikalo tvarkymą pavedė daug patyrimo turinčiam „Pasaulio Lietuvio" redaktoriui Broniui Nainiui, kuris ne tik surado reikiamus kompiuterius, bet ir jų specialistus inž. Arvydą Tamulį ir inž. Rimantą Damijonaitį ir su šešiolika dėžių pasiuntė į Lietuvą atlikti montavimo darbus ir apmokyti spaustuvės personalą. Iiko tik paskutinioji „mažytė" problema, kur gauti kompiuteriams ir kelionėms reikalingus 30,000 dolerių, kai „Dovana Lietuvai" iždas buvo beveik tuščias. Čia į pagalbą atskubėjo PLB Fondas su pirm. Vytautu Kamantu, kuris šių metų pradžioje „Pagalbos Lietuvai" vajumi buvo šią sumą surinkęs. Ši suma ir buvo paskirta „Lietuvos Aidui".

Prieš kelias dienas sugrįžo inžinieriai iš Vilniaus, palikę „Lietuvos Aidą" naujai pasipuošusį moderniškais kompiuteriais. Tuojau ir pas mus atkeliaus nauju rūbu pasipuošęs „Lietuvos Aidas".

Br. J.

Inž. Arvydas Tamulis Vilniaus „Lietuvos Aido" spaustuvėje rodo kaip naudoti kompiuterį.

„NATIONAL GEOGRAPHIC" APIE PABALTIJĮ

„National Geographic" žurnalas lapkričio mėn. numeryje (Vol. 178, Nr. 5) atspausdino straipsnį apie Lietuvą, Latviją ir Estiją „The Baltic Nations". „National Geographic" praeityje buvo šaltas šių valstybių nedalios atžvilgiu ir buvo jaučiamas lyg pataikavimas pavergėjui, Sovietų Sąjungai, gi šiuo straipsniu tarsi atperka praeities kaltes. Nors Sovietų Sąjungos nusikaltimai užtušuojami, tačiau straipsnio autorius, estas, su žurnalistiniu objektyvumu ir neslepiamu palankumu pabaltiečiams įdomiai pateikia praeities ir dabarties faktus. (Kiek žinoma, lietuvišką dalį tikrino Lietuvių Informacijos centras New Yorke). Straipsnis labai naudingas Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvės kovoms, nes žurnalas visame pasaulyje turi arti 11 milijonų skaitytojų. Lietuviai skaitytojai turėtų redakcijai parašyti laiškučius, gal ne tiek dėkodami, o pateikdami papildomos informacijos, kaip JAV Kongreso atsisakymą paskirti mažytę 25 milijonų paramą, palyginimą situacijos su Kuvaitu, prezidento Bush didesnį rūpestį geriau valdžioje išlaikyti Gorbačiovą negu iš vergijos išsivaduoti aštuoniems milijonams pabaltiečių ir t.t. Rašyti tokiu adresu: FORUM, National Geographic Magazine, Box 37448, Washington, D. C. 20013.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*

RIMAS L. STANKUS

(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

Parduodame greičiau už didesnę kainą!
Įkainojimas veltui!
Perkame ir parduodame visose JAV valstijose.
Išlavinti ir patyrę tarnautojai.
MLS kompiuteris.
Perkame-parduodame ir mažas ir dideles nuosavybes.
Vietinė įstaiga.
ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

LEMONT, IL
BY OWNER
2 flat. 82' x 83' corner lot. 2 blocks form Cyril & Methodius church & school.
708-257-7693
Please respond in English

HELP WANTED

Babysitter needed full or p.t. in our home for 2 year old boy. Must be English speeking and have own transportation. Daytime hrs. No evenings or weekends. **Call after 5:30 p.m., tel. 708-403-2542.**

FOR RENT

Išnuomojamas namas, 8 kamb., Central Ave. & 61 St. apyl. Kreiptis angliškai: **tel. 708-599-7029**

Marquette Parke išnuomojamas 5 kambarių butas. Saulėtas, šviesus, švarus, du miegamieji. Reikalui esant ir garažas. **Galima tuojau užimti. Tel. 312-434-2655**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Darbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

NAMŲ APŠILDYMAS
Išvalau ir paruošiu žiemai visų rūšių šildymo sistemas: vandens ir kambarių.
A. Banys
Tel. 1-708-447-8806

KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ

Algirdas Gustaitis

Tai 2-jo Pasaulinio karo ir po karo metu rašytas autoriaus dienoraštis Lietuvoje ir Vokietijoje. Pasitraukimas iš Vilniaus, iš Lietuvos. Bėgimas iš Prūsijos, gyvenimas Vokietijoje ir po karo įsikūrimas Hanau pabėgėlių lageryje. Knyga turi 941 psl., 240 iliustracijų. Spaudė Morkūno spaustuvė. Išleido Devenių Fondas. Kaina su persiuntimu **30 dol.** Illinois gyv. dar prideda 2.16 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti „Draugo" adresu.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus.
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

MLS
ONE STOP REAL ESTATE, INC.
Norintieji pirkti ar parduoti namus, prašau kreiptis į **BUDRAITĮ.**
312-778-3971 arba 312-767-0600

Lietuvoje, Kauno centre parduodamas 4 kamb. butas; 90 kv. metrų. **$20,000.** Kreiptis: tel. Los Angeles **213-393-3434** arba tel. **Kaunas 20-78-89. Furman.**

Century 21 — KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į **Danutę Mayer.** Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Hyman Lewis Videcko įpėdinių dėmesiui!
Prieš šešeris metus Kalifornijoje mirė Hyman Lewis Videcki (Vedeckis?), nepalikdamas testamento, nei žinomų giminių. Apie jį žinoma, kad buvo gimęs Lietuvoje 1896 metais ir kad jo tėvas buvo Yochel (Jokūbas?) Videcki.
Jei iki 1991 m. gegužės 28 d. nebus rasta įpėdinių, tai 34,000 dolerių palikimas galutinai bus perleistas Kalifornijos valstijos iždui.
Įpėdiniai, ar apie juos žinantieji, maloniekite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke:
Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York, New York 10024

GLASS CLINICAL LAB
2434 W. 71 St., Chicago, IL
Dr. Bajaj Bldg.
We do all lab tests including: glucose, cholesterol & pregnancy. **Accept:** Medicare, Medicaid & other insurance.
Call: 312-434-5849 or 708-798-2211
Kalbame lietuviškai

Bronius Jonušas

LITHUANIAN MARCHES AND SONGS

Naujai įrekorduota plokštelė. Atlieka Lietuvos televizijos ir radijo choras. Raimondas Katinas, direktorius, Irena Milkevičiūtė, sopranas. Orkestracija simfonijos orkestrui paruošė Stasys Domarkas. Rekordavo Lietuvos filharmonijos orkestras, Vilnius 1989 m. Dirigentas Juozas Domarkas. Išleido **AG Rekords, Emilija Jonušas** mecenatė.

Maršai — Ei, pasauli! Suaidės vėl laisvės dainos. Graudžia trimitai, Kur bakūžė samanota, Šėriau žirgelį, Laukų daina, Leiskit į Tėvynę ir kitos.

Plokštelė su persiuntimu kainuoja **12 dol.** Illinois gyventojai dar prideda **80 ct.** valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 West 63rd St.
Chicago, IL 60629

PAGERBTAS VISUOMENININKAS, ŽURNALISTAS JONAS DAUGĖLA

JURGIS JANUŠAITIS

Šių metų birželio 15 d. Daytona Beach, Fla., lietuvių kolonijoje gyvenantis visuomenininkas, žurnalistas, Lietuvių klubo pirmininkas Jonas Daugėla atšventė savo amžiaus 75-rių metų sukaktį.

Daytona Beach lietuvių klubo valdybos nariai pirmininkui Jonui Daugėlai spalio 26 d. Cap'n Cotys restorane suruošė pagerbimą, kuriame dalyvavo šios nausėdijos 86 žmonės.

Pagerbimą pradėjo ir programai vadovavo valdybos vicepirmininkas Gediminas Lapėnas, prie garbės stalo pakviesdamas solenizantą Joną ir jo žmoną oper. sol. Juozę Daugėlus, jų artimuosius svečius iš St. Petersburgo Aleną ir dr. Kęstutį Grigaičius ir šioje nausėdijoje veikiančių organizacijų pirmininkus su žmonomis.

Gediminas Lapėnas savo įvadiniame žodyje prisiminė šiais metais mirusius šio telkinio lietuvius — kun. dr. K. Ruibį, Albiną Subačių ir Antaną Garką ir jų šviesų atminimą dalyviai pagerbė susikaupimo minute.

Toliau Gediminas plačiau aptarė sukaktuvininko darbus visuomeninėje veikloje ir įnašą į šio telkinio lietuvių gyvenimą. Iškėlė jubiliato nuopelnus ir Daytona Beach lietuvių klubui, kuriam jis vadovauja bene penktieji metai. Ta pačia proga pasveikino ir choro Sietyno vardu. Po šio žodžio Gediminas Lapėnas, Valė Sileikienė ir Florencija Dippel sukaktuvininkui įteikė menišką, dail. Juozo Sodaičio paruoštą, su dalyvių parašais adresą ir laikrodį.

Jubiliato artimųjų vardu įdomiai pakalbėjo Alena Grigaitienė, prisimindama Joną Daugėlą kaip vienminį, jo neatlaidų veržimąsi į visuomeninę ir politinę veiklą, o taip pat papasakojo pluoštą prisiminimų iš jaunystės dienų.

Bronius Juškys, bendrų idėjų ir pažiūrų bendrininkas pažymėjo, kad sukaktuvininkas jau apibėgo 75-rius kartus apie saulę. Paryškino sukaktuvininko įnašą į politinę veiklą, jam besidarbuojant varpininkų ir valstiečių liaudininkų gretose. Kėlė nuopelnus ir Lietuvių klubui.

Po to buvo laiko organizacijų sveikinimams. Pirmas kalbėjo ALT s-gos Daytona Beach skyriaus pirmininkas Vytautas Abraitis. Sveikindamas sukaktuvininką skyriaus vardu pažymėjo, kad jo pažintis su sukaktuvininku sena ir ilga, dar neprikl. Lietuvoje studijų metais jam tekę pažinti ji ir nuoširdžiai pabendrauti, nors jų ideologinės pažiūros buvo skirtingos. Dėkingai vertino sukaktuvininko šakotą veiklą išeivijoje ir šioje lietuvių kolonijoje.

Lietuvių Bendruomenės Daytona Beach apylinkės vardu sveikinimus išreiškė pirmininkas Juozas Paliulis. Jo žodis — sukaktuvininko biografiniai bruožai. O su Jono Daugėlos gyvenimu pravartu susipažinti. Juozas Paliulis nuosekliai pagal LE duomenis nusakė sukaktuvininko gyvenimą ir darbus.

Jonas Daugėla gimė 1915 m. birželio 15 d. Šiaulių apskr., Kriukų valsč., Medvilnonių viensėdijoje. Šiauliuose 1933 m. baigė gimnaziją. 1937 m. Žemės Ūkio akademiją Dotnuvoje, tapdamas agronomu. Nuo pat studijų dienų Jonas Daugėla jungėsi į visuomeninę, organizacinę veiklą. Dotnuvoje organizavo studentų ekonominę draugiją, jai vadovavo. Studentų kooperatininkų draugijos pirmininkas. Dirbdamas Pieno centre Kaune, suorganizavo tarnautojų ir darbininkų kooperatyvą ir jam vadovavo. O 1938 m. suorganizavo pirmąjį Lietuvoje darbo kooperatyvą Stalių, buvo jo valdybos narių ir pirmininku.

Nuo pat jaunystės Jonui Daugėlai rūpėjo šviesesnė Lietuvos ir darbo žmonių ateitis ir dėl to jis organizavo tam tikslui siekti ir organizacijas. Visą laiką jis gyveno nerimu — jungtis ir į politinę veiklą. Jis aktyvus Vliko tarybos narys, seimų dalyvis, dažnai seimuose pirmininkaujantis. Clevelande gyvendamas vadovavo Altos skyriui. Gyvendamas Augsburge Vokietijoje vadovavo Lietuvių Tremtinių Bendruomenei, eidamas apylinkės pirmininko pareigas. Drauge buvo LTD apygardos valdyboje vicepirmininku ir vyr. valdyboje nariu.

Norėdamas skleisti savo idėjas ir pažiūras ir kalbėti tautos ir visuomenės rūpesčiais jis pasuka ir spaudos darbo keliu. Neprikl. Lietuvoje rašė Pieno ir gyvulių ūkyje, Naujoje sodyboje, Bendrame darbe, Talkoje ir Tautos ūkyje. O apsigyvenęs Amerikoje, bendradarbiavo Naujienose, Sandaroje, Drauge, Dirvoje, Varpe ir kituose leidiniuose. Juozas Paliulis išreiškė LB apylinkės vardu jubiliatui šviesios ateities linkėjimus.

Daytona Beach Balfo skyriaus vardu sveikino pirmininkas Vaclovas Dzenkauskas, vertindamas sukaktuvininko veiklą ir įnašą ir į šio telkinio lietuvių gyvenimą.

Romualdas Budreika, gimnazijos laikų draugas, prisiminė Joną Daugėlą kaip jau tada buvus gabų literatą ir džiaugėsi sena, neužmirštama draugyste. Šio rašinio autorius pasidžiaugė savo kolegos, sukaktuvininko Jono Daugėlos prasmingu gyvenimu, kurį taip vaizdžiai apibūdino visa eilė kalbėtojų, nupynę sukaktuvininkui gerųjų darbų laurų vainiką. Kalbėtojas plačiau paryškino Jono Daugėlos, kaip gabaus plunksnos darbininko įnašą mūsų spaudai, tada tėvynėje, o dabar išeivijoje. Jonas Daugėla rašo gerai, kartais pasisako kritiškai apie mūsų veiksnių veiklą, seka amerikiečių spaudą ir dažnai spaudoje skaitome jo gerus politinės apžvalgos straipsnius. Sukaktuvininką pasveikino su gerais sėkmės linkėjimais Lietuvių žurnalistų sąjungos Garbės teismo ir Lietuvių Fondo vadovybės vardu ir padėkojo už didelį įnašą į Lietuvių fondą.

Pabaigoje žodį tarė pats Jonas Daugėla. Kalbėjo susijaudinęs. Dėkojo visiems sveikinusiems, klubo valdybai už suruošimą šio pagerbimo. Prisiminė visus valdybose dirbusius narius ir jiems padėkojo. Dėkojo už jo darbų įvertinimą ir už įteiktas dovanas. Džiaugėsi šios kolonijos lietuvių gražiu gyvenimu ir pažadėjo, kiek jėgos leis, tęsėti linkėjimus.

Įdomiai su humoru pakalbėjo ir sukaktuvininko žmona oper. sol. Juozė Daugelienė. Ji prisiminė savo vyrą kaip bendro gyvenimo mielą žmogų. Drauge džiaugiamės, drauge liūdime, drauge verkiame, kalbėjo žmona. Bet Jonelis, kaip ji vadina savo vyrą, nebuvo jau toks geras ūkininkas, kaip kalbėtojai vertino. Dėkojo visiems ir jos darbus šiltai vertinusiems. Dėkojo rengėjams ir visiems dalyviams už parodytą išskirtiną dėmesį jos vyrui ir jai.

Po kalbų dalyviai pakėlė vyno taurių tostą ir jubiliatui sugiedojo Ilgiausių metų linkėjimus.

Pagerbimo programai baigiantis, po paruoštų restorano vaišių, Gediminas Lapėnas išvardino didelį būrį talkininkų, kurie prisidėjo prie pagerbimo ruošimo ir jiems padėkojo. Sąmoningai neišvardinu jų pavardžių, nes, gink Dieve, praleisčiau bent vieną jų, tada gaučiau pylos už neobjektyvumą.

Šiuo atveju visi kalbėtojai nuoširdžiai vertino Jono Daugėlos darbus, linkėdami nepavargti visuomeniniuose ir spaudos darbuose. Pagerbimas praėjo jaukioje nuotaikoje, gerai organizuotas, kaip matome, kalbėtojų nestokota. Atrodo, kad ir jubiliatas tuo esąs patenkintas.

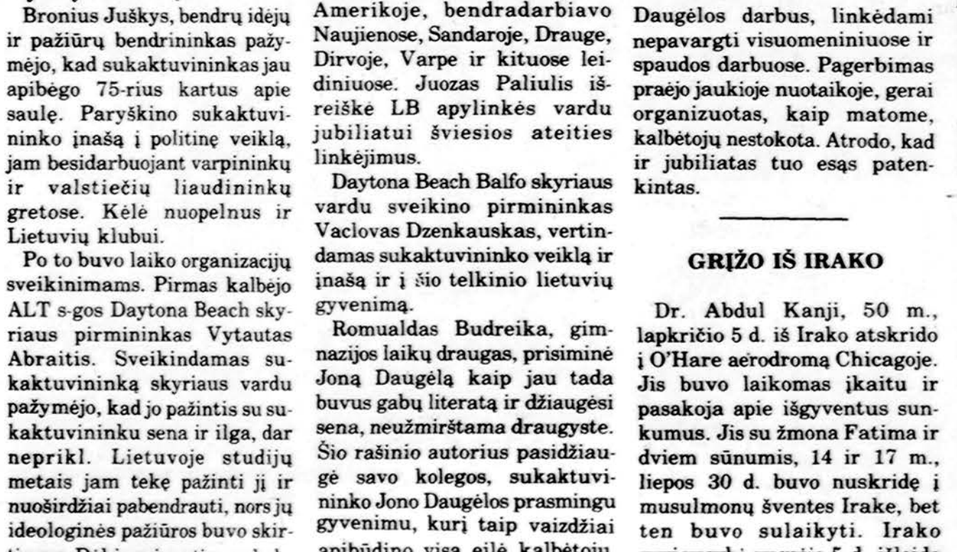

Jono Daugėlos pagerbime prie stalo. Iš kairės: Juozas Paliulis, Valė ir Antanas Skriduliai, sukaktuvininko žmona ir sukaktuvininkas Juozė ir Jonas Daugėlai, Alena ir dr. Kęstutis Grigaičiai.

GRĮŽO IŠ IRAKO

Dr. Abdul Kanji, 50 m., lapkričio 5 d. iš Irako atskrido į O'Hare aerodromą Chicagoje. Jis buvo laikomas įkaitu ir pasakoja apie išgyventus sunkumus. Jis su žmona Fatima ir dviem sūnumis, 14 ir 17 m., liepos 30 d. buvo nuskridę į musulmonų šventes Irake, bet ten buvo sulaikyti. Irako vyriausybė rugsėjo 5 d. išleido žmoną su sūnumis, bet daktaras buvo sulaikytas ir apsigyveno JAV ambasadoje. Jų šeima gyvena Glencoe priemiesty, o dr. Kanji yra Mercy ligoninėje terapinės radiacijos direktorius.

Dail. Viktoro ir Aldonos Petravičių paminklas, kurio projektą padarė pats dailininkas.

ŽINGSNIŲ PĖDOS LIETUVOJE — KAPAI IŠBLAŠKYTI

Lankome kapines. Žmonių daug. Lapų išklotais kilimais šliuožia žingsniai. Kalbamės su paminklais, pavardes atskleidžia praeities dienų vaizdus. Dažnai aplankau dail. Povilo Kaupo kapą — su juo rišo artima draugystė. Čia pat ir dail. Adomo Varno paminklas. Su juo ėjome gimtinės Joniškio keliais. Tėviškėje sėdėdavome prie giminės stalo. Toliau eidamas, lyg per kaimynų kiemus, pasiekiu brolio kapą. Jis man šeimos meilės herojus.

Kitą dieną mes buvome New Buffalo kapines. Pro jas dažnai pravažiuoju, lankydamas brolienę ir draugus Harbert, Michigane, sustodamas minutėlei prie dr. Jono Valantiejaus ir netoliese esančio Aldonos ir dail. Viktoro Petravičių kapo. Menasi Aldonos skundo žodžiai, kai buvome susitikę dail. Janinos Marks namuose. Ji tada skaičiavo likusias gyvenimo dienas. Ausyse skamba dail. Viktoro pasakojimai, kai jis kūrė paminklo projektą. Dabar ta grafika man lyg gyvais žodžiais kalba.

Turbūt apie praeitį geriausiai kapinėse kalbėti, nes su malda teisybė skleidžiasi. Prisimenu, kai dail. Viktoras Petravičius bei kiti menininkai, pasižymėję krašte, po studijų užsienyje ar ilgesnių kelionių vakaruose, grįždavo namo, į laikiną sostinę Kauną. Mes jų laukdavome išsiilgę — skubėdavome sužinoti kokių gražių lauktuvių parodys. Įprasta tvarka žurnalistai su jais susitikdavo Konrado kavinėje. Kiekvieno iš jų žingsniai mums nuskambėdavo lyg paradinio maršo palydėti. Stebėdavome ir jų elgseną, kiek vakarietiškų judesių įpinta. Liaudiškiausiu ir pasiliko dail. Petravičius, manieringiausias dail. Steponavičius, dail. Liudas Vilimas grįždavo ta pačia šypsena pasipuošęs. Skulptorius Bronius Pundžius atsiveždavo tą patį nekalbumą, nuoširdų jautrumą. Pro akis slenka kiti mūsų žymieji dailininkai, kurių įspaustų žingsnių pėdos liko Lietuvoje, o kapai čia Amerikoje, įvairiose kapinėse: Paulius Augius, Adomas Galdikas, Povilas Kaupas, Bronius Murinas, Viktoras Petravičius, Antanas Rūkštelė, Jonas Steponavičius, Telesforas Valius, Adomas Varnas, Liudas Vilimas. Mes džiaugiamės turėdami kai kurių dailininkų monografijas, jų paveikslai puošia mūsų kambarius. Tai Nepriklausomos Lietuvos, laisvės žydėjimo metų meno herojai. Su jų paliktomis spalvų gamomis, su jų darbais mes dažnai kalbamės. Melsdamies sakome Amžiną atilsį...

Vytautas Kasniūnas

NAUJAS GUBERNATORIUS

Lapkričio 6 d. įvykusiuose rinkimuose Illinois valstijos nauju gubernatoriumi išrinktas respublikonas Jim Edgar, demokratų kandidatas Neil Hartigan pralaimėjo. Taipgi pralaimėjo Cook apskr. šerifas respublikonas James O'Grady. Nauju šerifu išrinktas Michael Sheahan, demokratas. Rinkimus laimėjo senatorius Paul Simon, demokratas, palankus lietuviams. Cook apskr. tarybos pirmininkas išrinktas Richard J. Phelan. Illinois valstijos sekretoriumi išrinktas George G. Ryan, respublikonas. Respublikonas Jack O'Malley išrinktas Illinois valstijos prokuroru.

GERIAU VALYS KANALIZACIJĄ

Chicagoje yra 30 mylių kanalizacijos, kuri kartais užsikemša. Meras Daley nusprendė nuo ateinančių metų pasamdyti privačią firmą, kuri talkintų su valymu, kitaip tose srityse būna potvynių.

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
Laidotuvių direktoriai
nuo 1916 metų
PRANEŠA

kad atidaro naujus laidotuvių namus
6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago
Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.
Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345
Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455
Petkus Funeral Home
1410 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-863-2108
Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003
Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345
ANTHONY B. PETKUS — DONALD M. PETKUS
DONALD A. PETKUS — LAWRENCE C. GASUNAS

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero, Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. (708) 652-5245

A.†A.
Antanina Donė Gaurilienė
(GELAŽIUTĖ)

Gyveno Čikagoje, West Lawn apylinkėje.

Mirė 1990 m. lapkričio 6 d., 7:40 val. vak., sulaukusi 88 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Joniškio mieste. Amerikoje išgyveno 44 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Gytis Gaurilius, dvi anūkės Danutė Costello, jos vyras Eugene ir Vida Gauriliutė, proanūkai Serah ir Jason Costello, dvi seserys: Vladislava Petrauskienė ir Juzė Raudonikienė Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. Juozo ir uošvė a.a. Nijolės.

Kūnas buvo pašarvotas ketvirtadienį, lapkričio 8 d. nuo 2 iki 9 v. v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St.

Laidotuvės įvyks penktadienį, lapkričio 9 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į St. Mary Star of the Sea parapijos bažnyčią, 6435 S. Kilbourn Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę **sūnus, anūkai, proanūkai ir seserys.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. (312) 476-2345.

APLINK MUS

x Dr. Feliksas Palubinskas, Purdue universiteto profesorius, išrinktas Lietuvos Ūkininkų sąjungos pirmininku. Ta pačia proga Ūkininkų sąjungos atstovai dalyvavo keturiasdešimtseptintajame Vliko seime Clevelande, aktyviai dalyvaujant naujajam pirmininkui.

x Lapkričio 5 d. „U.S. News and World Report" aprašo lingvistų pastangas rekonstruoti pasaulio 5000 kalbų į kelias „motiniškas" kalbas. Plačiai aprašoma indoeuropiečių kalbų, įskaitant ir lietuvių, svarbą šiose studijose.

x Vienintelė kasdieninė Marquette Parko lituanistinė mokykla gruodžio 1 d., 6 val. vak. ruošia smagų kalėdinį pokylį Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Visuomenė kviečiama savo atsilankymu paremti šios mokyklos veiklą.

x Dr. Vytautas Vygantas ruošia programą moksleivių ateitininkų ideologiniams kalakursams, lapkričio 21–25 dienomis vyksiantiems Dainavoje. Ateitininkai ir ateitininkės nuo 8-to iki 10-to skyriaus kviečiami dalyvauti. Registraciją priima telefonu 708-848-9851 iki lapkričio 14 d.

x Lapkričio 9 d. penktadienį, 7:30 val. vakaro Balzeko lietuvių kultūros muziejuje profesorius Bronius Vaškelis, Lituanistikos katedros vedėjas Illinois universitete, skaitys paskaitą „Išeivijos teatras: Iliuzijos ir realybė". Ši paskaita sudarys įvadą į lietuvių teatro festivalį. Profesorius Vaškelis apžvelgs lietuvių teatro vystymosi raidą Amerikoje nuo 19 amžiaus pabaigos, kai kūrėsi pirmieji scenos būreliai iki naujojo lietuvių teatro suklestėjimo po antrojo pasaulinio karo bei pastarųjų metų Lietuvos ir išeivijos teatrų bendradarbiavimo. Paskaitos metu galima bus apžiūrėti parodą skirtą lietuvių dramai ir teatrui. Po paskaitos vaišės.

x Dr. Marija Arštikytė-Uleckas, Toronto, Kanada, Stasys Pečiulis, Kenosha, Wisc., Mykolas Jagutis, Daytona Beach Shores, Fla., Joseph Bernot, Union, N.J., „Draugo" nuolatiniai rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsdami prenumeratą atsiuntė po visą šimtinę. Labai dėkojame.

x Lietuvių fotografijos parodos užbaigimo vakaronė bus šį penktadienį, lapkričio 9 d., 7:30 v.v. Jaunimo centro kavinėje. Programoje: premijų įteikimas konkurso laimėtojams, knygos „Lithuanian Celebrations" sutiktuvės ir filmas „Viktoras Petravičius". Vakaronę rengia Budrio vardo Lietuvių Foto Archyvas ir Lituanistikos Tyrimo ir Studijų centras.

(sk)

x Lietuvių ekskursija į Argentiną, Braziliją ir Čilę **organizuoja „Draugas"** š.m. lapkričio 26 d. iki gruodžio 9 d. Smulkesnei informacijai kreiptis: **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643. Tel. 312-238-9787.**

(sk)

x RŪKYTOS MĖSOS GAMINIAI ŠVENTĖMS – aukštos kokybės. Pristatome į namus Lietuvoje – $84.00. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x Laimos E. Nainytės laiškas „Chicago Tribune" lapkričio 4 d. laidoje išspausdintas laiškų skyriuje. Ji aiškiai pasisako prieš paskyrimą Nobelio Taikos premijos Michailui Gorbačiovui ir primena, kad Amerika iki 1991 m. turės priimti 50 tūkstančių sovietų pabėgėlių.

x Kartais JAV Lietuvių Bendruomenės būstinėn atsiųsti laiškai iš Lietuvos susilaukia atsakymų. Aplink mus „Drauge" skyriaus išspausdintos mūsų atsiųstos žinutės dėka, JAV LB krašto valdyba susilaukė padėkos laiško iš Lietuvos „Brangūs tautiečiai, širdingai dėkoju už pagalbą ir rūpestį, kurį parodėte, ieškant mano giminaičių. Neseniai gavau laišką iš Filadelfijos iš mano pusbrolio... jį kaip tik ir pasiekė Jūsų laikraštyje ‚Drauge' išspausdinta žinutė. Tiesiog nežinau, kaip Jums ir atsidėkoti..." Pasirašė Saliamona V. iš Jurbarko.

x Už mirusius panevėžiečių klubo Chicagoje narius šv. Mišios bus aukojamos šį sekmadienį, lapkričio 11 d. 11:15 val. ryto Jėzuitų koplyčioje. Po mišių Jaunimo centre narių susirinkimas.

x Vilniaus „Statybos" vyrų krepšinio komanda šį šeštadienį, lapkričio 10 d. žais Chicagoje prieš De Paul universiteto „Blue Demons" komandą. Rungtynės 7 val. vak. vyks De Paul universiteto Alumni Hall. Apie šį įvykį stambia antrašte praneša „The Chicago Tribune" dienraščio sporto skyriaus lapkričio 6 d. laida.

x Annette Shackles iš Didž. Britanijos ieško žinių apie savo tėvo Stasio Kačiulio gimines – brolį ir dvi seseris, kurių likimo jie nežino. Stasys Kačiulis, gimęs 1923 m. Jurbarke, buvo Juzefos Ugeskytės ir Juozo Kačiulio sūnus. Annette ir jos tėvas ieško žinių apie Kazimierą, Pranutę ir Antosę. Stasys nuvyko į Didž. Britaniją 1947 m. Galima rašyti Stasys Kačiulis, c/o Annette Shackles, 87 Jenkin Street, Abercumbai, Aberdare, Mid Glam, S. Wales, United Kingdom, CF44 CBE.

x Dail. Ramunės Kmieliauskaitės parodos „Akvarelė" atidarymas įvyks ateinantį **trečiadienį, lapkričio 14 dieną 7:30 v.v.** Čiurlionio galerijoje. Parodos atidaryme dalyvaus ir pati dailininkė.

(sk)

x VINA DEL MAR, Chile vadinamas „Gėlių ir Sodų" miestu ir Valparaiso, pastatytas stačioje įkalnėje. Juos aplankys „DRAUGO" eksursijos dalyviai keliaudami Pietų Amerikoje, **š.m. lapkričio mėn. 26 d.** Dėl kainų ir informacijos kreipkitės pas **American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave, Chicago, IL 60643. Tel. (1-312) 238-9787.** (sk)

x G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėm bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Galimybės Riga/Kopenhaga (su nakvyne)/Čikaga, New Yorkas ar Los Angeles. Taip pat siūlome Vilnius/Berlynas/**Čikaga** kaina nuo **$1020.00 iki $1337.00,** Vilnius/Berlynas/**New Yorkas** kaina nuo **$944.00 iki $1261.00** ir Vilnius/Berlynas /**Los Angeles** kaina nuo **$1223.00 iki $1623.00.** Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: **G.T. INTERNATIONAL, INC., 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL. Tel. (708) 430-7272.**

(sk)

x Lietuvos populiariausia roko grupė Foje koncertuoja Chicagoje šį penktadienį, lapkričio 9 d., 8 val. vak. Jaunimo centre. Kartu su Foje pasirodys ir Dariaus Polikaičio grupė. Bilietus bus galima įsigyti prie įėjimo. Jie suaugusiems bus 10 dol., studentams ir gimnazistams 8 dol. Visus kviečia abi grupės.

x Lietuvių Fondo vajaus vakarienė su naujais fondininkais bus šį šeštadienį, lapkričio 10 d., 6 val. vak. Martinique pokylių salėje. Kviečiami visi nariai ir ypač nauji nariai dalyvauti.

x Kriauklių parodos, kurią Jaunimo centre surengė Marcelė Rudaitienė, visas pelnas buvo paskirtas Lietuvos bažnyčioms atstatyti. Prie tos aukos savo auka dar prisidėjo Emilija ir Petras Brokai, Ona ir Petras Abromaičiai, Gražina Bradburg Santoski, Stasys Adomaitis, Julija Lungienė, Irena Polikaitienė, S. Damušienė, Julius Karsas, Irena ir Audra Baleišiai. M. Rudaitienė visiems yra dėkinga.

x „Lituanicos" futbolo klubo žaidėjai ir vadovybė kviečia visuomenę kartu džiaugsmingai švęsti klubo sėkmingos veiklos 40 metų sukaktį. Sukaktuvinis pokylis lapkričio 17 d. ruošiamas Lietuvių centre Lemonte. Visi kviečiami apie dalyvavimą iš anksto pranešti klubo valdybai.

x Televizijos programos vedėjas ir knygų autorius Jeff Smith ką tik išleido naują knygą „The Frugal Gourmet on Our Immigrant Ancestors". Knygoje aprašomi receptai, kuriuos neva turėjo išmokyti mūsų močiutės. Lietuvių receptus parūpino Šv. Kazimiero parapija Pittston, PA. Trumpoje istorijoje apie Lietuvą rašoma, kad prieš dvejus metus amerikiečiai nežinojo kur Lietuva, o dabar jie giria Lietuvos drąsius žygius atitrūkti nuo sovietų.

x Kun. Victor Skilandžiūnas, Ottawa, Kanada, prof. Bronius Kazlas, Wyoming, Pa., Jeronimas Triukas, Waukegan, Ill., Lariat Motel, Fallon, Nevada, Petras Gauronskas, Santa Monica, Cal., J. Stapulionis, Waterbury, Conn., „Draugo" garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Labai dėkojame.

x Dr. Pr. Budininkas, West Palm Beach, Fla., dr. Eduardas J. Jansonas, Osterville, Mass., dr. J. Pikūnas, Northville, Mich., dr. Edmundas Juodėnas, Cleveland, Ohio, „Draugo" garbės prenumeratoriai, rėmėjai dienraščio, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu, kiekvienas paaukojo po 30 dol. Nuoširdus ačiū.

x Vytas Miceika, įvairių gėrimų parduotuvės savininkas, pristato gėrimus lietuvių pobūviams urmo kaina. Kreiptis; **„Select Wines and Liquors", 318 Hobson Rd., Woodridge, IL 60517, tel. 708-969-3880.**

(sk)

x „ŽAIBAS" NR. 10 – skanios rūkytos dešros ir skilandžiai bus pristatyta jūsų nurodytu adresu Lietuvoje **10 darbų dienų laikotarpyje.** 4 kg lietuviško skilandžio, 2 kg „Žalgirio" dešros, 2 kg „Suvalkietiškos" dešros, 1 kg „Sodžiaus" dešros, 1 kg filė plėveléje. Pilna kaina $100.00 – kreiptis **„Žaibas" 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457. Telefonas (708) 430-8090.**

(sk)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – el. VI 7-7747.**

(sk)

Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje svečiai ir vietiniai. Iš kairės: Stasė Semėnienė, Brad Edgar, J. Edgar sūnus, Danutė Gierštikienė, Pat Bakūnas, dr. David Fajnhausas ir muziejaus prezidentas Stasys Balzekas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIETUVA VĖL GYVA RŪTOS RATELYJE

Su rudens pirmuoju skambučiu Rūtos ratelis pradėjo savo darbą. Ratelyje veikia 20 rūtelių, vadovė – Beatričė Sturonaitė, pirmininkė – Vilija Meilytė, vicepirmininkė – Krista Šilimaitytė, sekretorė – Julija Pulikaitė ir iždininkė – Matilda Szydagis.

Rūtos ratelio valdyba su globėja. Iš kairės: Vilija Meilytė, Kristina Šilimaitytė, Julija Pulikaitė ir globėja mokyt. Beatričė Sturonaitė.

Pirmas susirinkimas įvyko spalio 10 d. Jame dalyvauti buvo pakviesta Danutė Bindokienė, kuri puikiu savo poetiniu žodžiu pasveikino visas Rūtos ratelio nares ir palinkėjo gražių metų.

Bindokienė visoms rūtelėms papasakojo rūtos reikšmę ir sakė, kad rūtelė yra lietuvių tarpe kaip nekaltybės simbolis. Jaunos mergaitės dabina savo plaukus rūtelių vainikėliais. Taip pat rūtelė yra skautų simbolis, kuris mums primena Lietuvos nekaltas dienas.

Ačiū miela Bindokiene, už gražią paskaitą, o svarbiausiai už jūsų nepailstamą darbą ir skiepijamą meilę Lietuvai jaunimo tarpe.

B. S. – rūtelė

ARTĖJA KORP! NEO-LITHUANIA ŠVENTĖ

1922 m. įkūrus Lietuvos universitetą Kaune, tų pačių metų rudenį – lapkričio 11 d. įsisteigė ir Lietuvių studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania. Korporacijos įsteigimu nepasitenkinimą rodė dešiniosios ir kairiosios organizacijos, o taip pat ir mažumų draugijos, nes matė ateinančią konkurenciją. Korp! Neo-Lithuania augo nariais ir plėtė kultūrinę veiklą, kol užpuolę rusiškieji bolševikai okupavo visą Lietuvą, sugriovė ekonominį, kultūrinį ir socialinį gyvenimą, uždarė visas organizacijas bei draugijas. Teroru ir naikinimu įbaugino visą kraštą, o buvusius vadovus suėmė, uždarė į kalėjimus ar ištrėmė į plačiuosius Sibiro plotus, lėtai bado ir šalčio mirčiai.

Baigiantis karui ir grįžtant raudonajam siaubui, dalis lietuvių tautos, jų tarpe ir neolituanų, pasitraukė į vakarus, o vėliau persikėlė į laisvus kraštus, daugiausia į Ameriką.

Jau Vokietijos stovykliniame gyvenime, pradėjo organizuotis pasitraukusieji neolituanai ir sušaukė suvažiavimą, bet užėjusi emigracijos banga, sutrukdė pradėtą atsikūrimą. Tik 1955 m. Toronto suvažiavime neolituanai ir filijos vėl susijungė, priėmė nuostatus ir atsteigė Neo-Lithuania korporaciją. Taigi, šiais metais sueina 35 metai nuo Neo-Lithuanijos atsteigimo ir 68 metai nuo Korporacijos įkūrimo.

Išeivijoje atsisteigusi Neo-Lithuania parodė didelį gyvastingumą, steigė padalinius didesnėse lietuvių vietovėse, o studijuojantieji įvairiuose Amerikos universitetuose jaunuoliai jungėsi į Korporacijos narių eiles ir darbą Pro Patria. Ir vėl Korporacija klestėjo, augo skaičiumi ir jungėsi į lietuvybės išlaikymo bei Lietuvai laisvės atgavimo veiklą.

Po 20 prasmingos veiklos metų, studijuojančio lietuvių jaunimo tarpan pradėjo brautis vietos universitetuose išsiplėtęs nesveikas liberalizmas ir kitos žalingos idėjos. Nepaslaptis, kad ir lietuvių studentų tarpe atsirado pritarėjų ir nuėjo klaidžiais keliais. Pradėjo mažėti Korporacijon stojančių studentų skaičius, o ir įstojusiųjų dalis atitolo nuo Korporacijos ir tuo pačiu lietuvių visuomenės. Padėtis darėsi vis kritiškesnė, nes lituanistinių mokyklų mokinių skaičius nuolat mažėjo. Dalis jaunųjų tėvų neparodė tvirto nusistatymo išlaikyti lietuviškumą šeimoje ir nuėjo patogiausiu keliu. Nereikėjo vargintis šeštadieniais vaikus vežiojant į lit. mokyklas ar organizacijų sueigas, nereikėjo gaišti laiko ir daryti „nereikalingas" išlaidas. Priemiestinės „rezidencijos", graži aplinka, patogus ir net prabangus gyvenimas, kai kam lėmė apsisprendimą nusigręžti nuo lietuviškos veiklos ir savo vaikams perduoti toliau nešti lietuvybės išlaikymo estafetę.

Reikėjo stipraus sukrėtimo, kad bebėstančią lietuvybę būtų galima atgaivinti ir lietuviškąjį jaunimą-studentiją sudominti Lietuvos likimu. Toks sukrėtimas įvyko Lietuvoje, okupantams paskelbus viešumo ir persitvarkymo šūkį. Pakilo uždanga, sumažėjo cenzūra, grįžo tremtiniai ir kaliniai. Laisvės ir teisėtumo įgyvendinimo banga nuvilnijo per visą Sovietų Są-gą, o dar stipriau palietė ir Lietuvą. Prasidėjo laisvesnis apsilankymas giminių, kultūrininkų, politikų, meno ir pramoginių ansamblių. Lietuva parodė tvirtą nusistatymą atsipalaiduoti nuo Kremliaus įsakymų ir 1990.III.11 d. paskelbė Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Visas šis judėjimas rado stiprų atgarsį ir išeivijos jaunimo tarpe. Susidomėta savo praeitimi ir pradėta ieškoti kilmės šaknų. Tautybė atgavo turėtą reikšmę, susirūpinta lietuvių kalbos geresniu mokėjimu, nes su atvykstančiais studentų ansambliais ir giminėmis kitaip nesusikalbama, kaip tik lietuviškai. Dalis studentų daugiau pradėjo domėtis Neo-Lituanijos veikla, jos ideologija ir stojančių skaičius pradėjo didėti. Žodis tautininkas jau nėra keiksmažodis, bet pasididžiavimo vertas. Gyvenimas apsivertė ir daugelis jau kratosi komunisto vardo, o partija keičia pavadinimą. Visa tai veikia tautą ir išeiviją, ypač studijuojantį jaunimą.

Susidomėjimas tautine veikla auga ne tik išeivijoje, bet ir tėvynėje. Atsisteigia partijos ir organizacijos, jų tarpe pradėjo veikti ir Korp! Neo-Lithuania. Praėjusiais metais Korporacijos įsisteigimo sukaktį paminėjo jau savuose rūmuose, Parodos g. 22, Kaune. Korp! Neo-Lithuania rūmai bolševikų buvo užgrobti ir atiduoti komjaunimui. Dabar bandoma juos atgauti.

Tarp išeivijos ir tėvynės neolituanų ryšys yra užmegztas ir kontaktai palaikomi. Šių metų pavasarį svečiavosi Korp! Neo-Lithuania buvęs paskutinės valdybos (1939–40 m.) pirmininkas filisteris, bolševikų kankinys inž. Juozas Enčeris su sūnum inž. Tomu. Enčeriai buvo iškviesti savo kolegų – buv. vicepirm. Jono Jurkūno ir sekretoriaus Vytauto Aleksandrūno, pas kuriuos ir svečiavosi. Taigi, po 50 metų ir vėl buvo susirinkusi visa Korp! Neo-Lithuania buvusi valdyba. Enčeriai (tėvas ir sūnus) buvo pagerbti: tėvui įteiktas Korporacijos aukščiausias garbės ženklas – žiedas, o sūnui Tomui uždėtos korporacijos spalvos. Per juos santykiaujama su Vytauto Didžiojo universitete atsisteigusia korporacijos Neo-Lithuania valdyba.

Kontaktai su tėvyne pagyvino ir Korp! Neo-Lithuania veiklą. Lemonte įsteigtoji Hot Line ir Mercy Lift buvo daugiausia jaunų neolituanų ir kitų darbo vaisius. Nusiųsta į Lietuvą 4 konteineriai vaistų ir kitų medicinos priemonių.

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyrius, korporacijos 68 metų įsteigimo ir 35 metų išeivijoj atkūrimo sukaktis švenčia š.m. lapkričio 10 d. pamaldomis Jėzuitų koplyčioje ir akademija Lietuvių Tautiniuose namuose.

Korp! Neo-Lithuania Chicagos skyriaus valdybą 1989–90 metų kadencijai sudarė: pirm. Aušra Jasaitytė, vicepirm. Edvardas Kaveckas, sekretorė Vida Momkutė, iždininkas Andrius Kelpša, narys Romas Juodvalkis, arbitrai – Kazė ir Gintautas Kazlauskai.

Antanas Juodvalkis

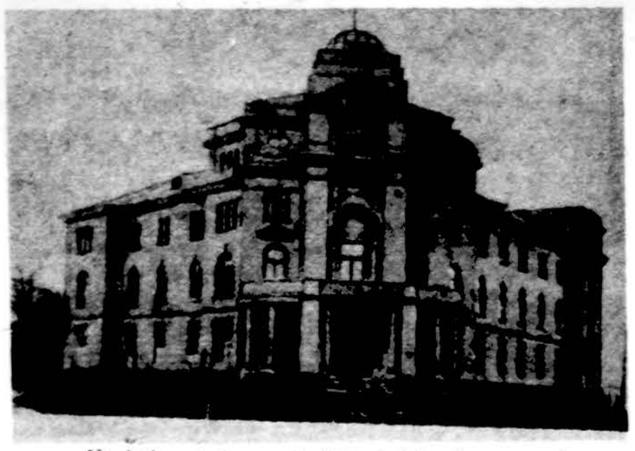

Neo-Lithuania korporacijos Vytauto kalne Kauno namai

x Lietuvių Fondas praneša, kad Fondo pokyliui lapkričio 10 d. visos vietos užimtos.

(sk)

x TRANSPAK perveda PINIGUS, tvarko **PALIKIMUS, pigiai** perka **AUTOMOBILIUS.** 2-jų **metų garantija VIDEO**aparatūrai, **TELEVIZORIAMS** pagal susitarimą. Parduodame **kompiuterius, mezgimo,** kopijavimo mašinas ir t.t. Viską galim **persiųsti apmokėtu** muitu **ir pristatyti į namus** Lietuvoje. **TRANSPAK** 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629, 312-436-7772.

(sk)

– Naujųjų metų sutikimą Denverio lietuviai rengia kartu su visais pabaltiečiais. Žada dalyvauti latviai ir estai.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.